

**Pohodna pot
po Baragovi življenjski poti v občini
Trebnje**

BARAGOVA POHODNA POT

Nosilec naloge: STUDIO 5 Marko Kapus s.p.

Marko Kapus / vodenje in izvedba

Strokovni sodelavci:

mag. France Baraga / tekstualna oprema

Drago Bregar / turistična karta, višinska karta

Borut Dvornik / oblikovanje

Frančiška Kapus / trasiranje, markiranje in izvedba poti

Majda Papež / trasiranje, markiranje in izvedba poti

IAAS Slovenija / markiranje in izvedba poti

Konzultanti:

dr. Richard Denman

mag. Marko Koščak / pregled in nadzor

dr. Marko Marin

dr. Marija Markeš

dr. Anthony S. Travis

Mirna, 13. julij 1996

VSEBINA

- ❖ Geneza Baragove pohodne poti
- ❖ Baragova življenjska pot v občini Trebnje
 - ❖ Celostna podoba projekta Baragova zapuščina kot turistični proizvod. Oblikovna rešitev zaščitnega znaka in aplikacije za označevanje pohodne poti
 - ❖ Mnenje k celostni podobi iz projekta Baragova zapuščina kot turistični proizvod
 - ❖ Karta s traso Baragove pohodne poti
 - ❖ Vodnik pohodne poti po Baragovi življenjski poti v občini Trebnje
 - ❖ Višinska karta Baragove pohodne poti
- ❖ Osnutek dopisa štirim krajevnim skupnostim s traso Baragove pohodne poti
- ❖ Tekstualna oprema Baragove pohodne poti
- ❖ Oblikovne rešitve celostne podobe projekta v označevanju Baragove pohodne poti
 - ❖ Mednarodni delovni tabor IAAS Revitalizacija podeželja v Sloveniji – Označevanje Baragove pohodne poti. Seznam študentov, ki so se udeležili tabora, in dnevnik dela v času med 9. in 11. 7. 1996

GENEZA BARAGOVE POHODNE POTI

Oktobra 1994 je Studio 5 Mirna izdelal nalogo *Baragova zapuščina kot turistični proizvod*, s podnaslovom *Marketinški koncept v okviru razvojnega projekta CRPOV za Knežjo vas z Malo vasjo*. Med »glavne usmeritve in priporočila, ki ne prenesejo nobenega odloga«, je bila za ureditvijo Baragove domačije in muzejske zbirke v njej na tretje mesto prioriteto postavljena »ureditev Baragove poti in povezava z obstoječimi in novo nastajajočimi pohodnimi potmi«. Za koordinatorja projekta je bila predlagana Športna zveza Trebnje – Center za šport občine Trebnje, za izvajalce pa za posamezne poti imenovane ekspertne skupine, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, Geodetska uprava Trebnje, Odbor za kulturo pri Skupščini občine Trebnje, planinska društva občine Trebnje in osnovne šole občine Trebnje. V nalogi je bila predlagana tudi »vzpostavitev dodatne ponudbe ob posameznih poteh iz različnih programskih paketov.« Za nosilca te 'trajne naloge' je bila predlagana Komisija za turizem pri Izvršnem svetu SO Trebnje v sodelovanju z Občinskim gostinskim združenjem, Turistično informacijskim centrom Trebnje, turističnimi društvi in Zavodom za urbanistično načrtovanje Trebnje, za izvajalca pa Turistično informacijski center Trebnje.

Občina Trebnje je 24. marca 1995 objavila *Javni razpis za izbiro izvajalcev za izvedbo nalog v okviru razvojnega projekta CRPOV za Knežjo vas z Malo vasjo*. 12. aprila 1995 je bil za izvedbo ureditve pohodne poti izbran Studio 5 Mirna. Tri mesece kasneje, 14. julija 1995, je bila pripravljena usklajena pogodba med Občino Trebnje, naročnikom Baragove pohodne poti, in Studiom 5, izvajalcem trasiranja, markiranja in izvedbe te pohodne poti. V nadaljevanju se je pokazalo, da je potrebno pred markiranjem in izvedbo Baragove pohodne poti pridobiti mnenje Baragovega odbora o celostni podobi Friderika Barage iz projekta *Baragova zapuščina kot turistični proizvod* in za markiranje in izvedbo Baragove pohodne poti soglasje krajevnih skupnosti, po katerih bo pohodna pot trasirana, predvsem pa podpisati sporazum o vzdrževanju in urejanju Baragove pohodne poti s tistim, ki bo skrbel in bo odgovoren za vzdrževanje in ohranjanje te pohodne poti v prihodnje. Vsebinska vprašanja bi morala biti rešena še pred objavo javnega razpisa za ureditev Baragove pohodne poti. Toda glede na to, da je Občina Trebnje podpis pogodbe pogojevala z rešitvijo omenjenih vprašanj, se je moralo trasiranje Baragove pohodne poti kot pogodbene obveznosti opraviti še pred podpisom pogodbe.

Pohodno pot Po Baragovi življenjski poti v občini Trebnje so trasirali Marko Kapus, Frančiška Kapus in Majda Papež. Konzultanti pri trasiranju pohodne poti so bili dr. Marija Markeš, direktorica Triglavskega narodnega parka, dr. Anthony S. Travis in dr. Richard Denman, angleška svetovalca na področju razvoja turističnih produktov in turistične infrastrukture, od domačih strokovnjakov pa mag. Marko Koščak in dr. Marko Marin. V času trasiranja je Baragovo pohodno pot prehodila tudi skupina sedmih strokovnih sodelavcev Inštituta za gorske kmetije z Dunaja. Trasa Baragove pohodne poti je bila prvič predstavljena na Tednu bavarskega kmetijstva 6. oktobra 1995 v Ljubljani in Knežji vasi, objavljena pa je bila tudi v publikaciji Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.

Župan Občine Trebnje Ciril Pungartnik je podpisal pogodbo o trasiranju in markiranju ter izvedbi pohodne poti Po Baragovi življenjski poti v občini Trebnje 6. junija 1996, dober mesec potem, ko se je 29. aprila 1996 Studio 5 pisno odrekel podpisu te pogodbe, in slab mesec pred mednarodnim delovnim taborom IAAS Slovenija, za katerega je bilo načrtovano, da bo potekal na lokacijah, kjer so se izvajali programi CRPOV, in se na ta način vključil v širše zasnovane razvojne projekte, v primeru Knežje vasi v markiranje in izvedbo pohodne poti Po Baragovi življenjski poti v občini Trebnje.

Baragova pohodna pot je speljana po štirih krajevnih skupnostih: Trebnje, Štefan, Knežja vas in Dobrnič. Za nekdanjim trebanjskim smučiščem prestopi iz krajevne skupnosti Trebnje v krajevno skupnost Štefan, na sredi poti med Gričem in Lužo iz krajevne skupnosti Štefan v krajevno skupnost Knežja vas, pred domačijo Zupančič in Vavpškim hribom se usmeri pot na območje krajevne skupnosti Dobrnič, po drugi tretjini med Šahovcem in Trebnim vrhom pa prestopi trasa poti v krajevno skupnost Trebnje, v kateri se je krožna pohodna pot tudi začela. Po krajevni skupnosti Trebnje nas Baragova pohodna pot vodi približno 4.600 m, po krajevni skupnosti Štefan 3.200 m, po krajevni skupnosti Knežja vas 2.800 m in po krajevni skupnosti Dobrnič približno 8.100 m.

Krožna pohodna pot Po Baragovi življenjski poti v občini Trebnje se lahko preходи v treh delih, tako da se odločamo za enega, dva ali vse tri dele poti. Prvi del nas vodi iz Trebnjega do Knežje vasi, trasa drugega dela poteka od Knežje vasi do Dobrniča, tretji, najdaljši del poti pa bomo morali prehoditi od Dobrniča čez Trebni vrh do Trebnjega. Dolžina prvega dela poti znaša približno 4.500 m, dolžina drugega 6.200 m in dolžina tretjega dela poti približno 8.000 m. Skupna dolžina poti znaša tako približno 18.700 m.

Studio 5 Mirna je Baragovo pohodno pot markiral in izvedel v treh dneh, od 9. do 11. julija 1996, z ekipo, ki je trasirala pohodno pot, in v sodelovanju s 30 študenti iz osmih držav, ki so se v občini Trebnje udeležili 14-dnevnega mednarodnega delovnega tabora IAAS Slovenija. Pohodno pot so označevali v treh skupinah, prvi dan vsaka skupina svoj del trase, drugi dan ista skupina isti del trase v nasprotni smeri, tretji dan pa je vsaka skupina zamenjala del trase pohodne poti, ki ga je dva dni označevala druga skupina, in optimizirala označene poti.

Trasa Baragove pohodne poti z lokacijami pojasnjevalnih, označevalnih in usmerjevalnih tabel je bila vrisana v temeljni topografski načrt v merilu 1:5000.

Gradič Mala vas, v katerem se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga

Nekdanja vasica, sedaj zaselek Knežje vasi, se prvič omenja leta 1471, gradič, ki edini še stoji, pa leta 1562. Njegovi znani lastniki so bili Viljem in Krištof Praunsperger, Jakob Lamberški in grofje Turjaški. Od slednjih ga je dobil v posest oče Baragove matere Katarine Jenčič in tu se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga. Njegova rojstna soba je še ohranjena. Podoba gradiča se od takrat ni bistveno spremenila, le kapele, ki je imela svoj čas celo svojega kaplana, zdaj ni več. Baraga je tu preživel le dve leti, potem se je družina preselila v trebanjski grad. Kot škof je Baraga obiskal Malo vas 3. in 6. februarja 1854. Ob spominih na svojo mladost se je od nežnosti razjokal.

Knežja vas, v letih 1797 do 1799 prva življenjska postaja Friderika Barage

Gručasta vas v severnem delu Suhe krajine leži sredi rodovitne kraške kotanje, ob cesti Dobrnič-Trebnje, ob kateri je tudi zaselek Mala vas. Leta 1991 je bila vključena v program Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi, pet let kasneje, junija 1996, pa je kot edina slovenska predstavica sodelovala na srednjeevropskem tekmovanju za najbolj urejeno podeželjsko naselje. V jedru vasi stoji p.c. sv. Neže; cerkev s srednjeveško stavbno osnovo, kasneje barokizirana, predstavlja razmeroma ambiciozen tip podeželjske romarske cerkve z odlično baročno opremo iz konca 17. stol. do zrelega baroka.

Župnijska cerkev v Dobrniču, v kateri je bil 29. junija 1797 krščen Friderik Baraga

Dobrnič se kot kraj prvič omenja leta 1136, kot župnija pa leta 1296. Današnja cerkev sv. Jurija je bila zgrajena v baročnem slogu 1777. V njej je ohranjen krstni kamen, pri katerem je bil 29. junija 1797 krščen Friderik Baraga. Za godovnega zavetnika je dobil lyonskega škofa sv. Ireneja (Mirna ali nemško Friderika). 19. aprila 1836 je prvič obiskal dobrniško cerkev kot misijonar in ob krstnem kamnu prebil v molitvi dolgo uro. Kot škof se je 3. februarja 1854 v tej cerkvi ponovno kleče zahvalil Bogu za milost krsta. Ob stoletnici rojstva leta 1897 so škofu Baragi odkrili v cerkvi doprsni kip, delo kiparja Alojzija Progarja.

Trebanjski grad, v letih 1799 do 1812 dom Friderika Barage, v letih 1812 do 1824 njegova lastnina

Trebanjski grad se v virih prvič omenja 1386, njegov začetek pa menda sega tja v leto 1000. Med drugim je bil v lasti Ortenburžanov, Celjskih grofov in Habsburžanov. Današnjo podobo je dobil v 16. stol. Leta 1699 ga je kupil stiški samostan, ki ga je imel v lasti 30 let. Leta 1799 pa ga je kupil Janez Nepomuk Baraga. Njegov sin Friderik ga je leta 1812 kot petnajstletnik podedoval po svojem očetu. Leta 1821 ga je odstopil sestri Amaliji oz. njenemu možu Jožefu Gresslu. Kot škof je Baraga obiskal domači grad 31. januarja 1854. Do leta 1896 je bil grad v lasti Baragovega nečaka Karla Gressla oz. njegove žene Marije.

Župnijska cerkev v Trebnjem, v letih 1799 do 1824 domača župnija Friderika Barage

Župnija Trebnje se prvič omenja leta 1136. Župnijska cerkev Marijinega vnebovzetja je zgrajena v poznogotskem slogu. Na svečnico, 2. februarja 1854, je imel v cerkvi škof Friderik Baraga slovesno pontifikalno mašo in birmal vnuka svoje sestre Amalije, malega Jožefa Gressla. Kasneje, leta 1898, si je za svoje zasluge pridobil naslov "plemeniti Baraga". Pred cerkvijo stoji Baragov kip, delo kiparja Franceta Goršeta iz leta 1978. Na pokopališču je družinska grobnica Baragove sestre Amalije, poročene Gressel, s križem in slovenskim napisom: V tem znamenju boš zmagal.

CELOSTNA PODOBA PROJEKTA

OBLIKOVNA REŠITEV ZAŠČITNEGA ZNAKA

Osnovna oblika zaščitnega znaka je sestavljena iz treh delov:

- silhueta Friderika Barage,
- pero za pisanje,
- logotip.

Silhueta podoba Friderika Barage je povzeta po doprsem kipu, ki stoji v ž.c. sv. Jurija v Dobrniču. Iz silhete lahko zaznamo, da gre za cerkveno avtoriteto (izdaja jo pokrivalo), ki je v položaju z rahlo sklonjeno glavo, zamišljena in nekako nad nami, opazimo lahko, da gre za kontemplativno osebo. S siluetno podobo smo lažje izrazili Baragovo kulturnozgodovinsko vrednost, kot bi jo z realističnim, fotografskim načinom upodobitve.

Silhueta ima v spodnjem delu, na mestu, kjer bi sicer moral biti ovratnik, oblikovano pero (pero, s kakršnim so včasih pisali, pri nas je bilo to gosje pero), ki ima podobno obliko kot ovratnik in ki se sklada z gornjim delom silhete. Pero predstavlja predvsem kulturno veličino Barage.

Pero kot ovratnik se zaključuje s konico navzdol proti napisu oz. logotipu "Baraga" in se ga skoraj dotika v konici črke "A", kar nam še dodatno asociira vrednost in moč Baragovega pisnega izročila. To, da se konica peresa približuje črki "A" (prva črka abecede), nakazuje čas, ki je bil "začetni čas" kulturnega razvoja in evangelizacije prostranih območij Severne Amerike, nakazuje pa tudi prostor, saj je svoje izjemno misionarsko delo opravljal v Ameriki.

Ob pogledu na zaščitni znak nam je jasno, da brez logotipa ne bi bilo moč prepoznati Friderika Barage kot Friderika Barago. To informacijo nam daje logotip, ki je oblikovan iz črk "times-normal-majuskule" in se vedno uporablja v proporcu in barvah, ki so označene na posameznih rešitvah zaščitnega znaka.

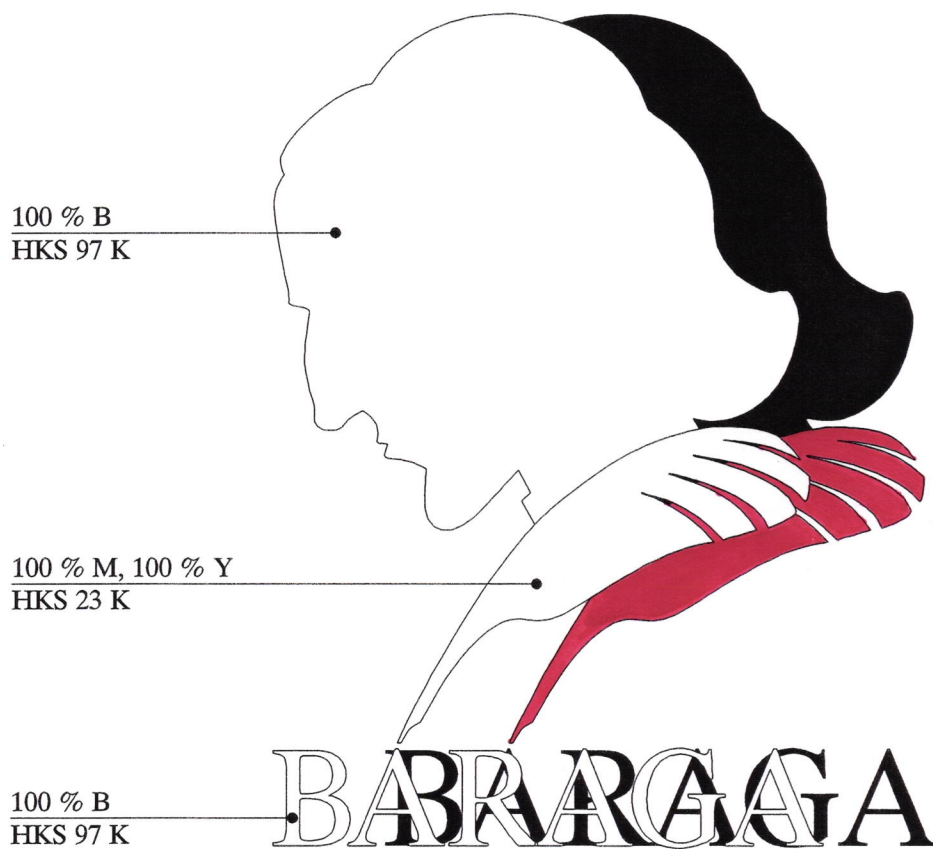
V primeru, da se znak uporablja v črno-beli tehniki, sta silhueta in logo črne barve, po peresu pa se pod kotom 65 stopinj od spodaj navzgor preliva od 100% črnine spodaj do 10% črnine zgoraj. To daje peresu bolj prefinjeno in čutno formo. V barvni varianti je pero rdeče barve (100C, 100M), silhueta in logo pa ostajata v črni barvi 100%, s čimer smo dobili - mi mislimo da - eleganten in prijeten kontrast, ki nam poudarja pero, z njim pa kulturno moč, moč besede, moč človeka skozi zgodovino in čas.

Predvideno je kar nekaj načinov uporabe zaščitnega znaka, seveda pa niso zajeti vsi. Uporaba zaščitnega znaka predpostavlja dodatno oblikovanje, ki mora slediti osnovnim nameram zaščitnega znaka in njegovim rešitvam, ki grafično vnaprej določajo, kako naj se znak uporablja v različnih oblikah. Seveda velja to tudi za tridimenzionalno rešitev, v kateri smo

likovno združili dva razpoznavna elementa občine Trebnje, ki poudarjata kulturno identiteto tega prostora, tj. Baragovo zapuščino in naivno umetnost, s čimer podpirata predlagani turistični proizvod z dediščino Friderika Barage in Galerijo likovnih samorastnikov Trebnje skupaj.

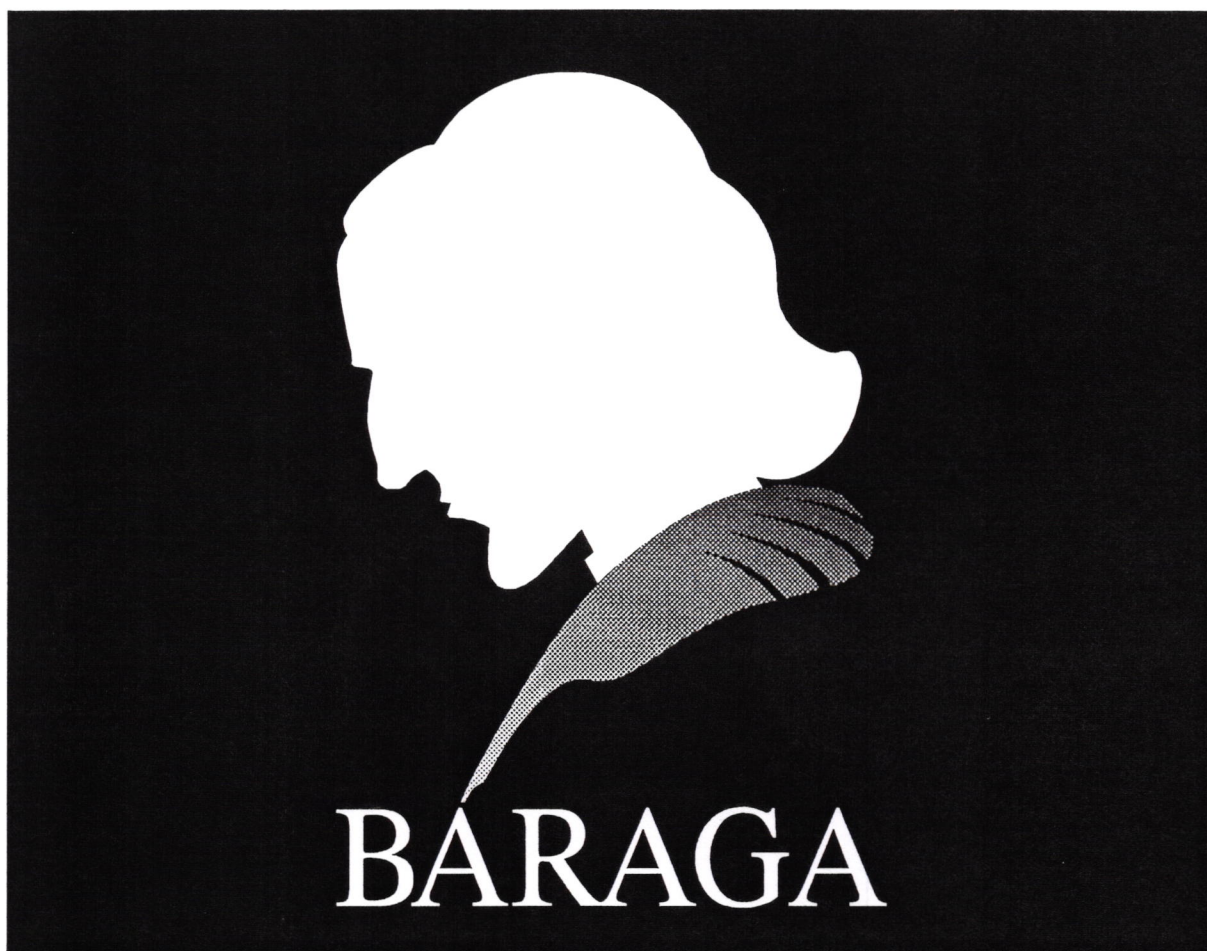

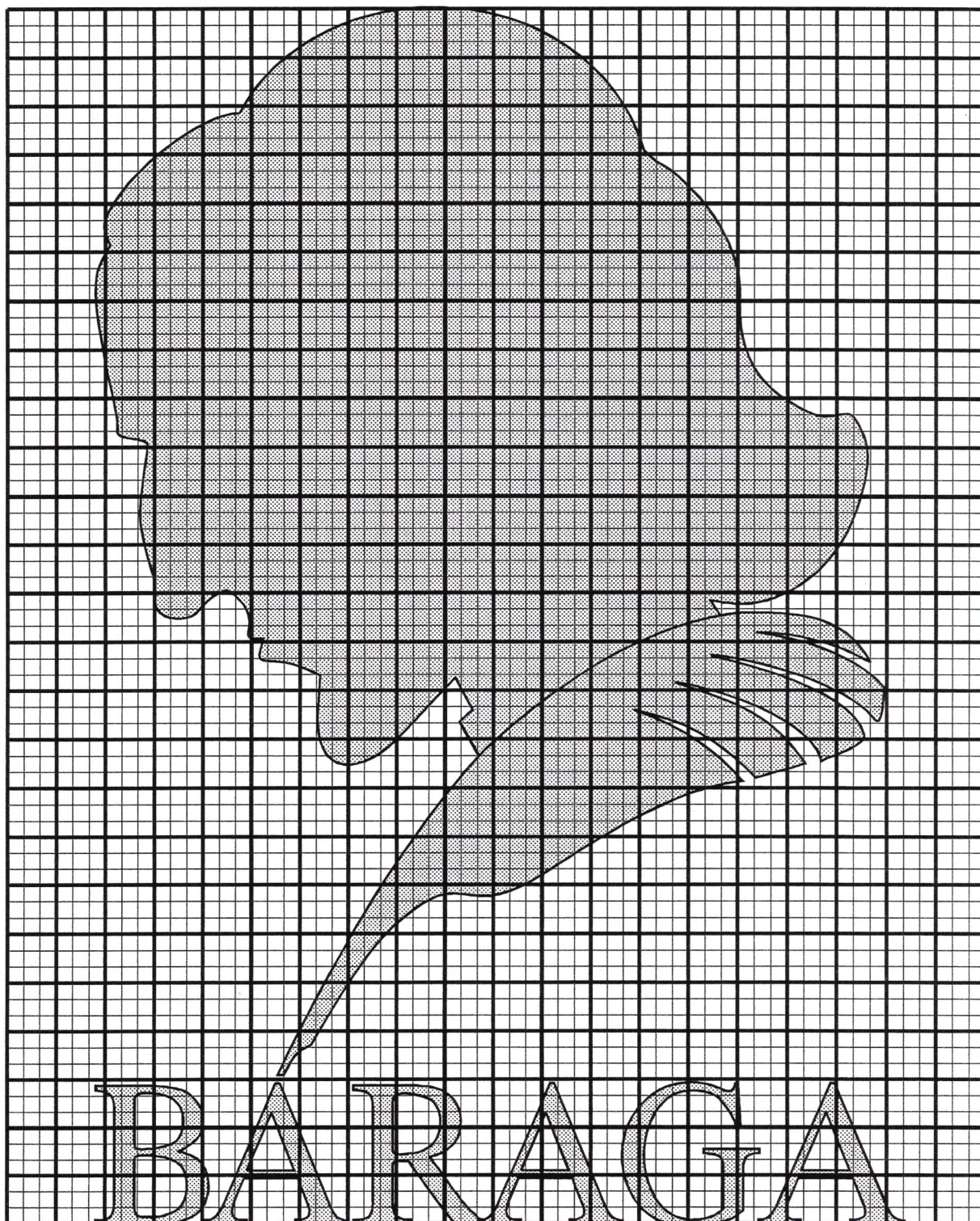
zaščitni znak-barvno (barvne vrednosti-C,Y,M,B in HKS)

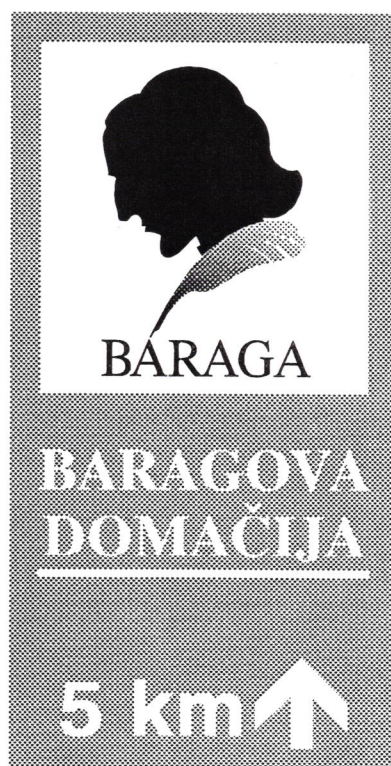
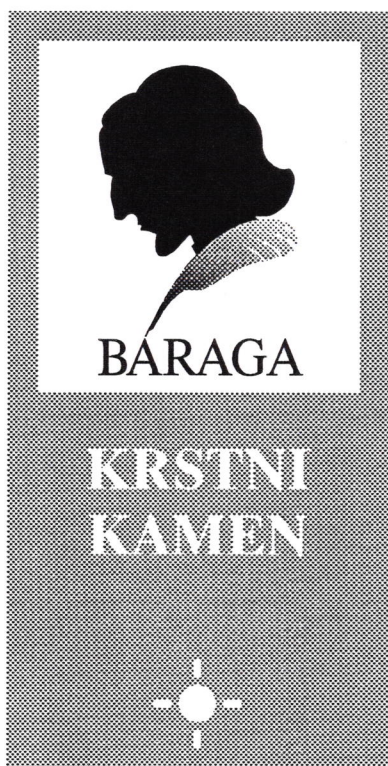
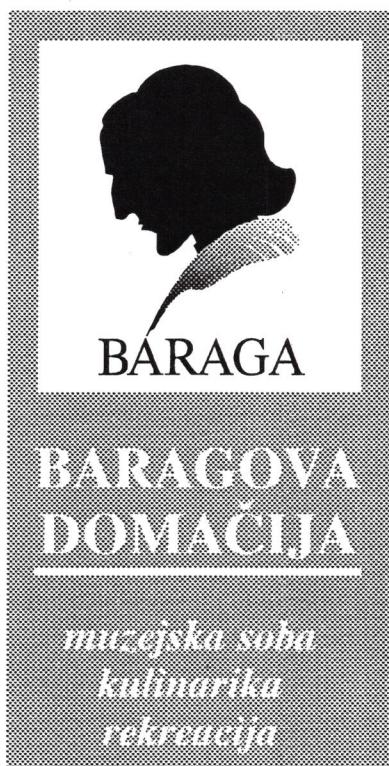
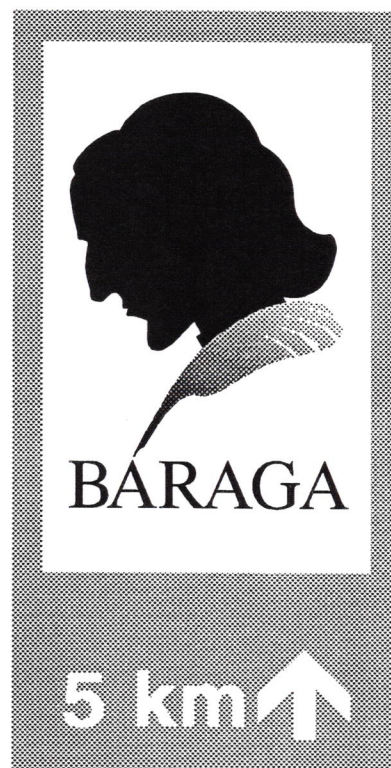
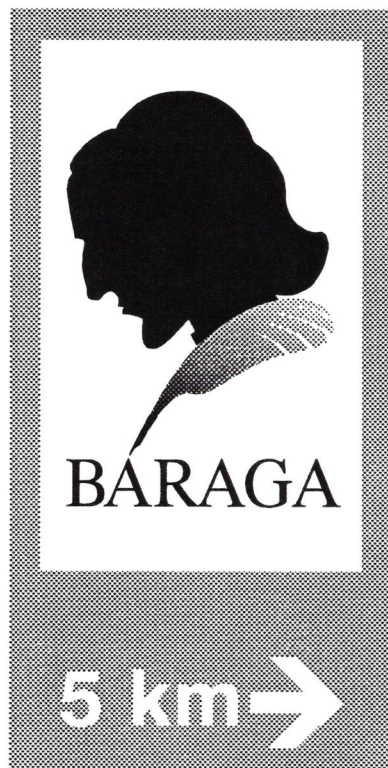
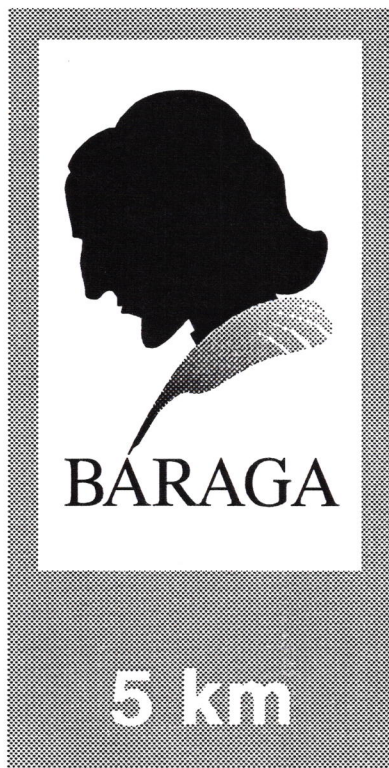
zaščitni znak-črno belo (barvne vrednosti)

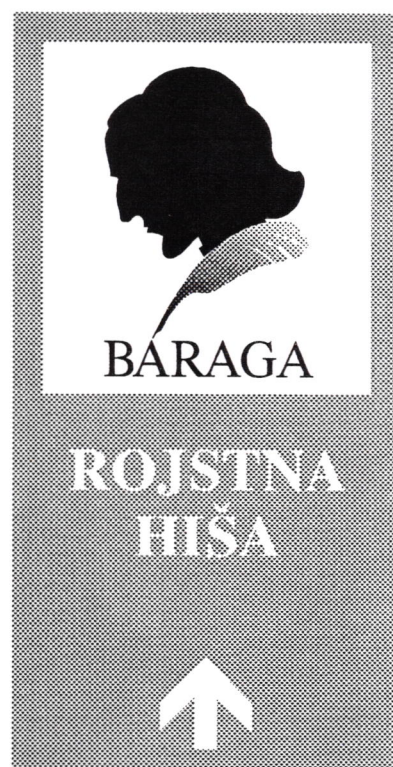
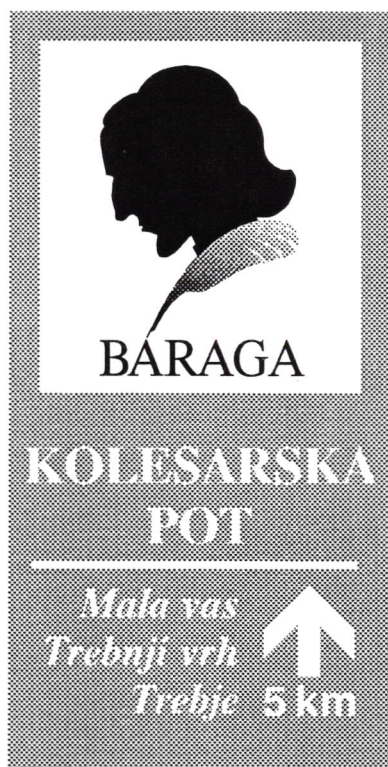
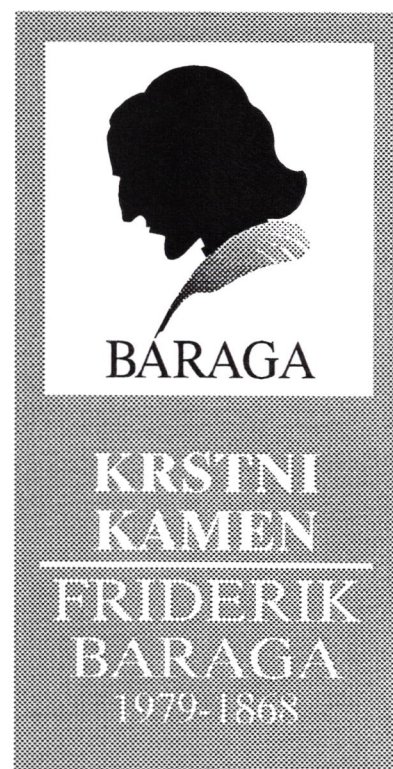

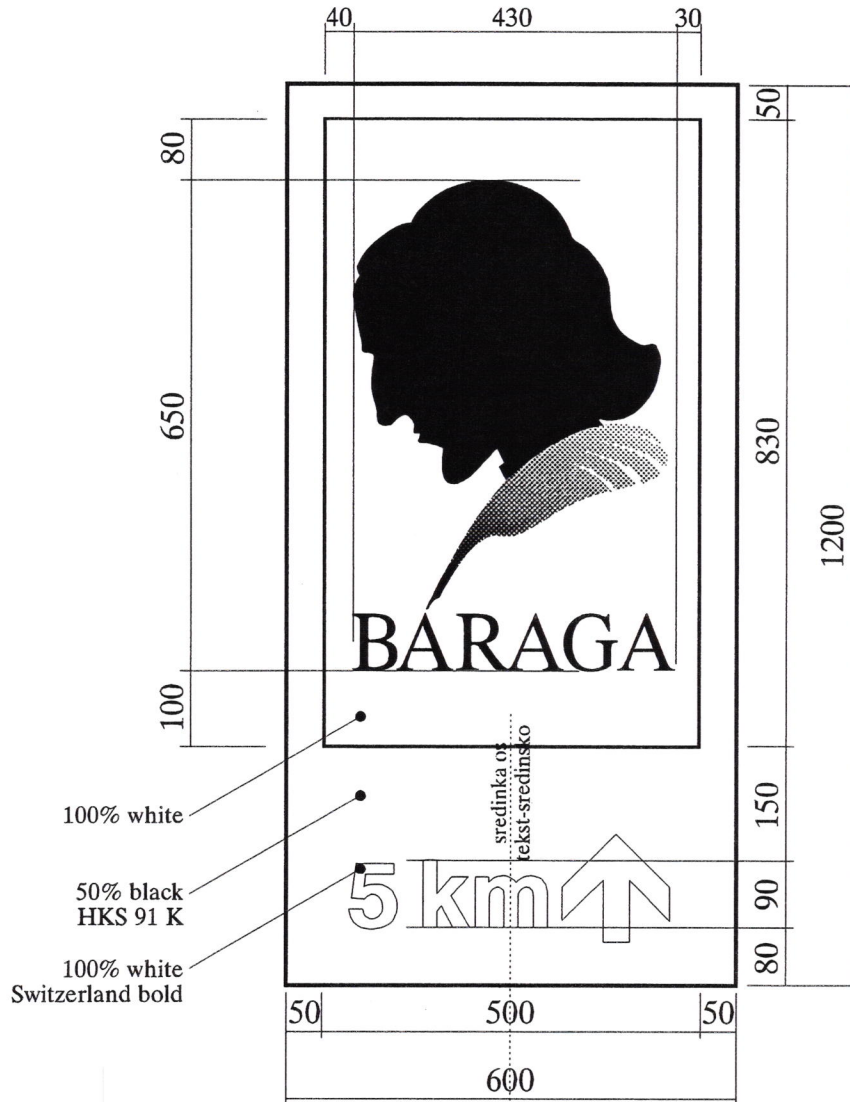

zaščitni znak-označevalne table (variacije)

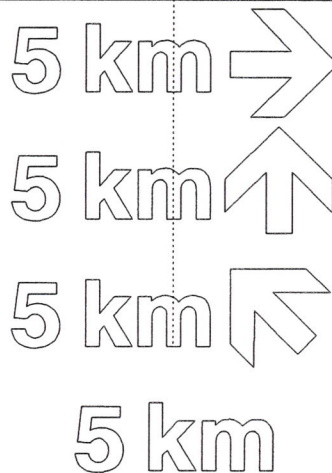

zaščitni znak-označevalna tabla-obcestna(600x1200mm)

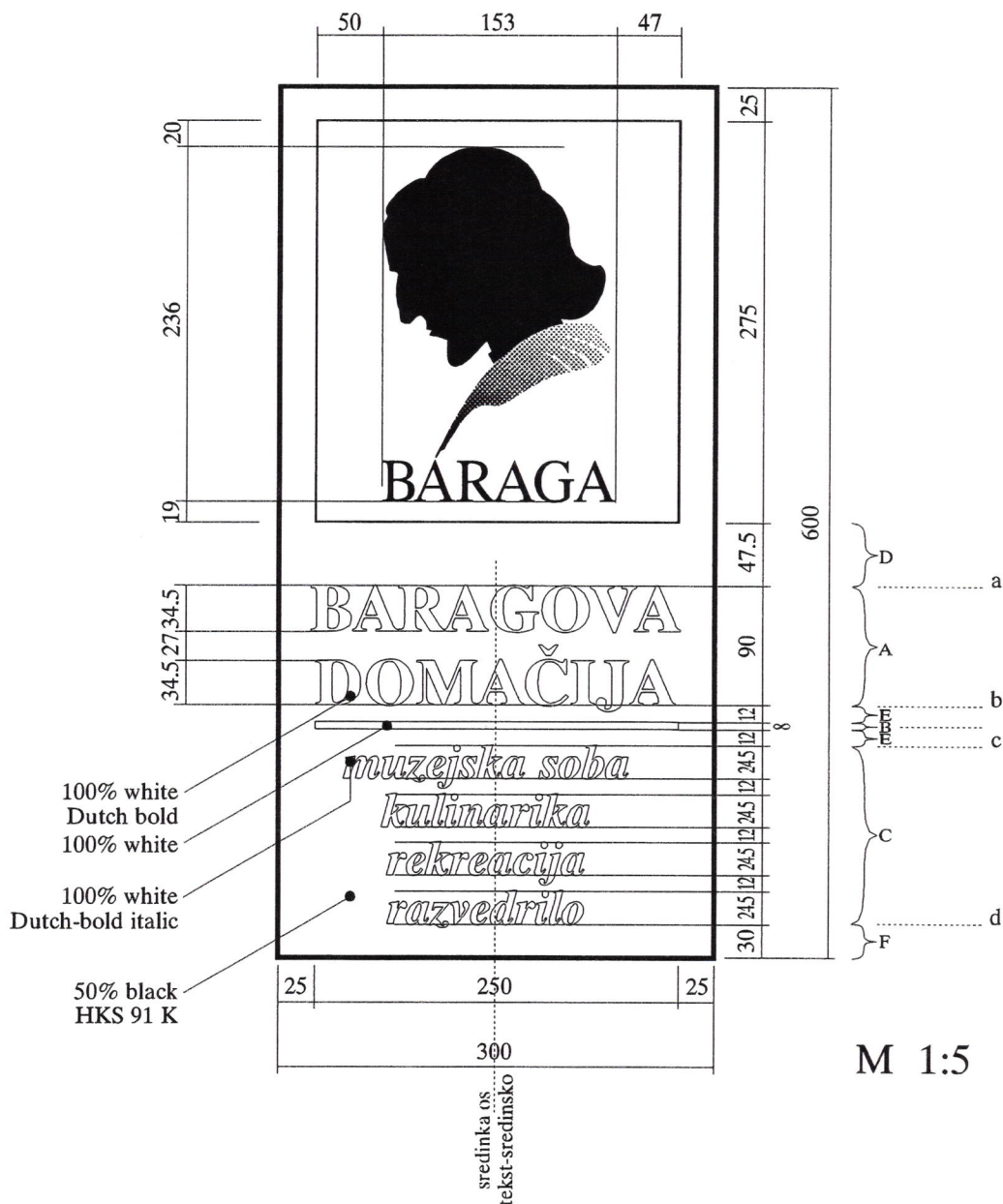
M 1:10

DODATNO POJASNILO

- v vseh primerih sta položaj in velikost znakovnega dela na mestu, kot je vidno zgoraj
- tekstualni del: velikost in tip črk vedno kot zgoraj, označbe smeri so prikazane spodaj-odnosi med: številko, črkami in puščico; tekstom in prostorom table; tekstom in znakovnim delom, so vedno, kot je prikazano in označeno z merami
- odnos puščice in črk je prikazan še dodatno (različne smeri, brez označbe smeri)

zaščitni znak-označevalna tabla-v bližini objektov (300x600mm)

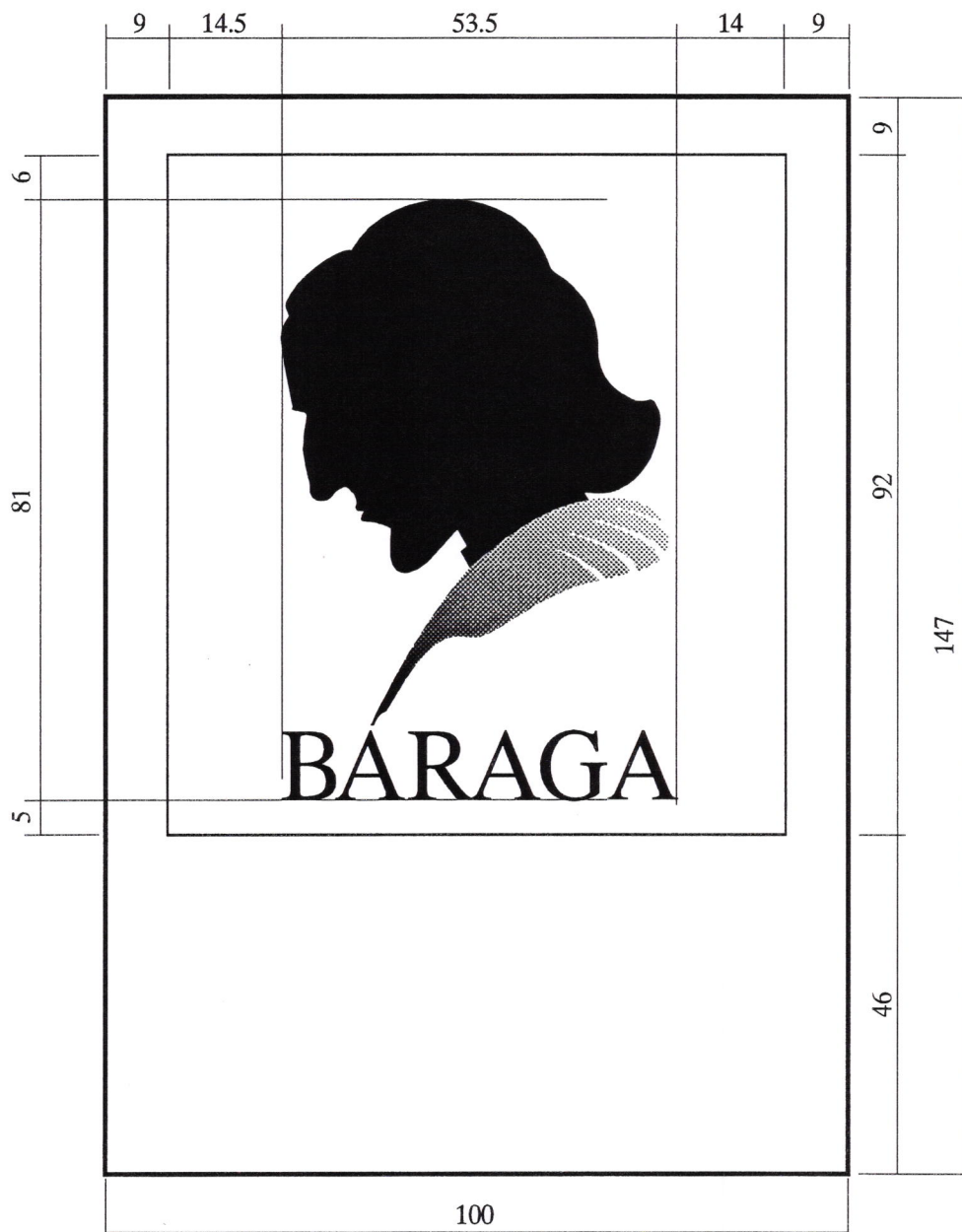

DODATNO POJASNILO

sistemska razlaga tekstualnega dela table (spodnja polovica)

- območje A: dutch bold; območje B: širina vedno 250 mm, debelina 8mm; območje C: dutch bold italic
- območje A: tekst-ena vrsta, B približamo za E, C približamo B za E, ne glede na to koliko vrstic ima tekst zgornji del teksta A se vedno prične na a, razdalja med b in c je vedno enaka in med njima je vedno linija
- območje C- ne glede na število vrstic (max. štiri) je zgornji del prve vrste vedno odmaknjen od B za razdaljo E
- če C ne obstaja, se B ne uporablja
- C ne sme nikdar nižje od d, možno je višje-odvisno od št. vrstic
- če ima A dve vrste, glej zgoraj
- velikosti in tipi črk oz. teksta vedno tako, kot je označeno zgoraj

zaščitni znak-markirna tabla-peš pot, kolesarska pot (100x147mm)

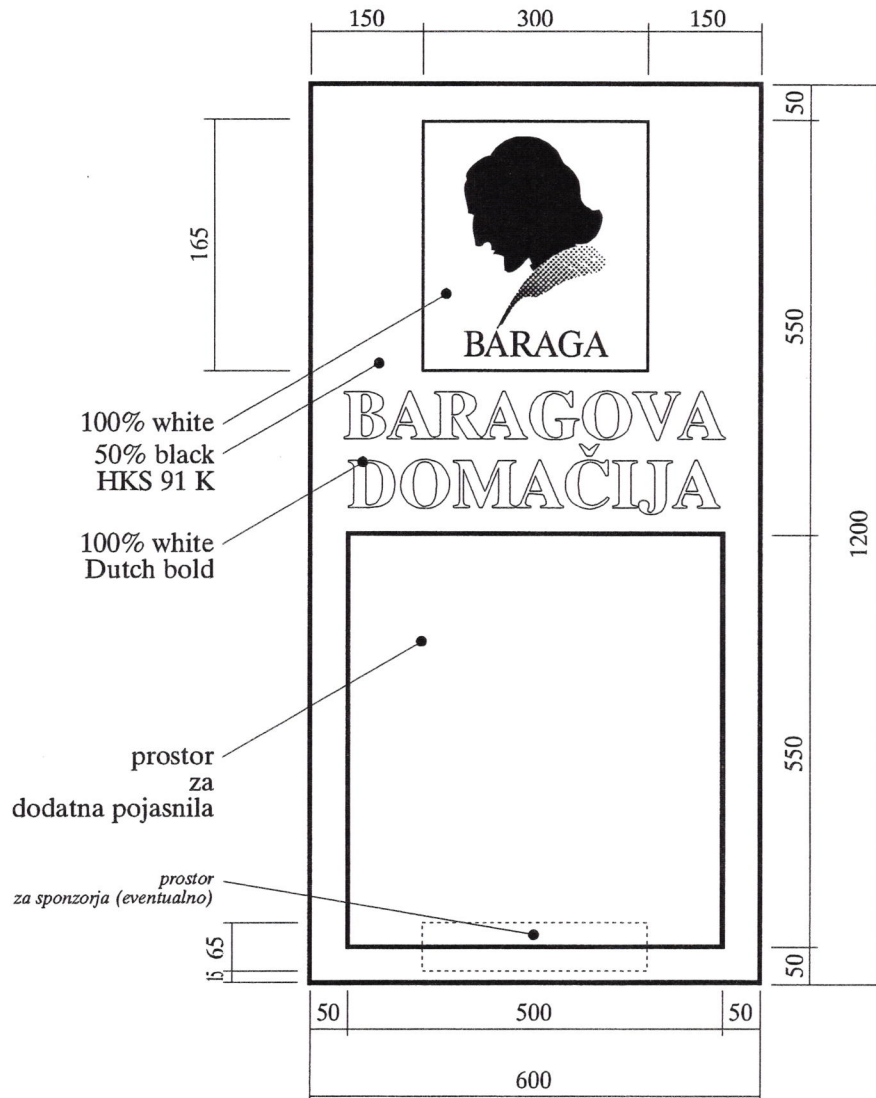

M 1:1

DODATNO POJASNILO

Tabla se uporablja za markacijo različnih poti. Pod znakovnim delom ima prostor, kjer bi se lahko postavili smerokazi ali pa eventualno tekst, ki pa se mora oblikovati po principu označevalnih tabel ("obcestna", "v bližini objektov")

zaščitni znak-pojasnjevalna tabla-v bližini objektov (600x1200mm)

M 1:10

P. Kapus

OBČINA TREBNJE
PROJEKTNI SVET CRPOV
KNEŽJA VAS Z MALO VASJO

DATUM: 9.8.1995

BARAGOV ODBOR
NADSKOFIJSKI NADORINARIAT
CIRIL-METODOV TRG 5
61000 LJUBLJANA

g. msg. REVEN

ZADEVA: MNENJE K CELOSTNI PODOBI IZ PROJEKTA "BARAGOVA
ZAPUŠČINA KOT TURISTIČNI PROIZVOD"

Spoštovani !

Kakor ste verjetno seznanjeni smo v okviru izvajanja projekta Celostni razvoj podeželja in obnova vasi na lokaciji Knežja vas z Malo vasjo dosedaj naredili, tudi z vašo pomočjo, kar lep korak naprej pri razvoju tako Baragove rojstne hiše, kakor tudi Knežje vasi. Obisk na vsakoletni prireditvi Baragov dan je vsekakor dokaz, da so tudi ljudje sprejeli ta projekt kot svojega in da so nam pripravljene, tako kot dosedaj tudi vnaprej pomagati. Kot veste se bliža tudi 200-letnica Baragovega rojstva, ki jo moramo karseda primerno obeležiti in proslaviti.

Ob vseh teh prizadevanjih tečejo tudi realizacije projekta v smislu gospodarskega razvoja celotnega območja Suhe krajine v občini Trebnje, posebej še razvoja turistične ponudbe na podeželju. V ta sklop in za podlago le-temu, je bila že lansko leto izdelana študija "Baragova zapuščina kot turistični proizvod", ki odpira možnosti za tak razvoj. Kot smo seznanjeni ste dobili omenjeno nalogo na vpogled in prepričani smo, da ste jo karseda natančno proučili. Kot segment te naloge je izdelana tudi celostna podoba celotnega projekta, ki naj bi jo v prihodnosti, v najrazličnejših oblikah posredovali najširši javnosti.

V danem trenutku, skupaj s pomočjo slovenskega in bavarskega ministrstva za kmetijstvo pripravljamo realizacijo nekaterih nalog iz tega projekta. O tem je z vami govoril g. Marko Kapus, prav tako vam je g. Borut Dvornik na Baragovem dnevu, 2.julija letos, predstavil Baragovo pero, kot enega od možnih elementov za promocijo turistične ponudbe v Mali vasi in tudi širše. V pripravi je tudi izvedba pohodne peš poti, ki ima namen povezati vse tiste lokacije v občini Trebnje, kjer je Friderik Baraga živel in deloval, to pa so: grad v Trebnjem, rojstna hiša v Mali vasi in župna cerkev v Dobrničju. Na tej pohodni poti - Baragovi poti - se bo kot prepoznavni element in kašipot, pojavljal njegov lik oz. celostna podoba iz že prej omenjene naloge. V ta namen vas prosimo tudi za vaše pisno mnenje o tej celostni podobi, saj menimo, da morate biti najprej z našimi načrti seznanjeni in

se seveda z njimi vsaj načelo stringjati. Torej, ali se vam zdi lik Barage iz predstavljene naloge primeren za nadaljno uporabo in razvoj določenih turističnih proizvodov, v tem primeru za pohodno, peš pot - Baragovo pot.

Prosimo vas, da nas o vašem mnenju tudi pisno obvestite. Ker so roki, za dokončanje izvedbe pohodne poti zelo kratki vas prosimo za čimprejšen odgovor. Za dodatno pojasnitev vas bo v kratkem obiskal tudi odgovorni izdelovalec tega projekta g. Marko Kapus in vam še dodatno pojasnil celoten projekt. V kolikor želite dodatna pojasnila pa nas lahko pokličete na tel. 068-44-031 (Koščak) in 068-44-540 (Šušterčič).

Zahvaljujemo se za vaše sodelovanje in upamo, da bomo s skupnimi napori pripravili vse potrebno za karseda primerno praznovanje spomina na tega velikega Slovenskega misionarja in našega rojaka.

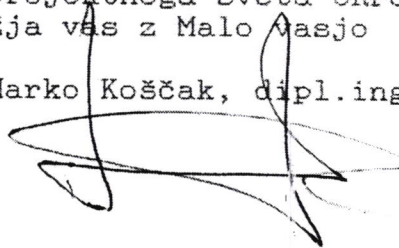
S spoštovanjem !

Vodja projektne sveta CRPOV
Knežja vas z Malo Vasjo

mag. Marko Koščak, dipl.ing.

V vednost:

g. nadškof Alojzij Šuštar

Vredno delo od
Marko Reven
11/9-1995
ob 13.40.

BARAGOV ODBOR

Ciril Metodov trg 4, p. p. 121-III, 61001 Ljubljana

Ljubljana 4.9.1995

P.n. Projektni svet CRPOV
Inž. Marko Koščak
Cesta Gubč. brigade 9
Trebnje

Spoštovani!

Z ozirom na Vaš dopis z dne 9.8.1995, v katerem nas sprašujete za mnenje o celostni podobi,

Vam v imenu Baragovega odbora sporočam, da se nam zdi za nadaljno uporabo in razvoj določenih turističnih proizvodov v projektu okoli Baragove rojstve hiše v Mali vasi predloženi znak kar primeren, saj je silhueta narejena po kipu Friderika Baraga v Dobrniču, pa tudi vse drugo, kar omenjate v spremnem pismu in priloženi risbi.

Velimo le, da bi mogli nadaljevati z Vašim prizadevanjem za čim bolj pristno podobo posebnosti Vašega kraja, za katerega je osebnost našega velikega misijonarja, kulturnega delavca in delavca za napredek človeštva škofa Baraga tako značilna.

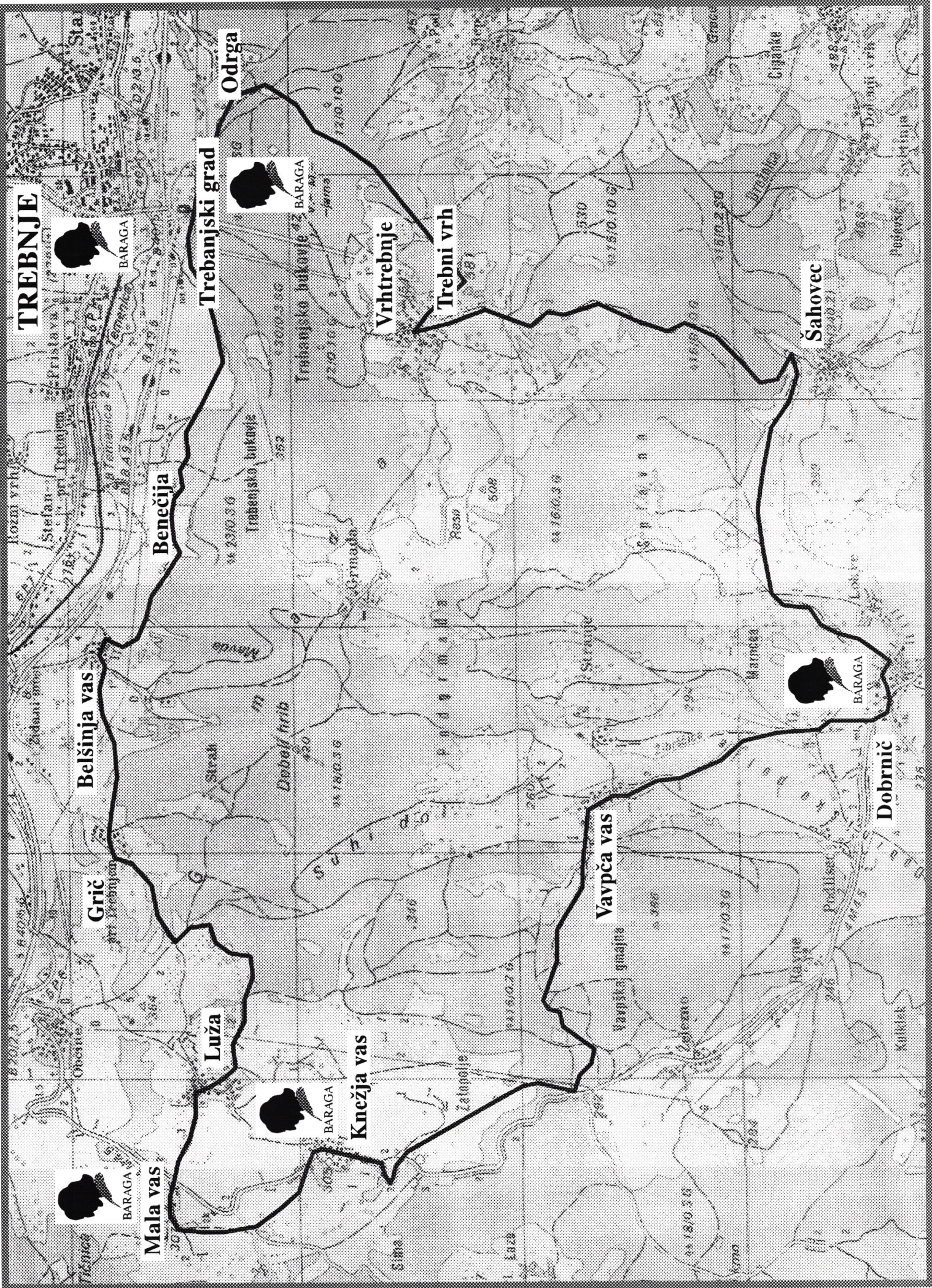
Lepo pozdravljamo.

Marko Reven

/Zdravko Reven/

predsednik Baragovega odbora

TREBNJE

Mala vas
BARAGA

Grič

Belšinja vas

Benečija

Luža

Trebanjski grad

Odrga

Knežja vas
BARAGA

Vrhtrebnje

Trebni vrh

Vavpča vas

Sahovec
BARAGA

Dobrnič

VODNIK POTI

1. Trebnje - Mala vas

Od gradu se spustimo na cesto levo proti Dobrnič. 60 m naprej od križišča pri cestnem znaku zavijemo desno po cesti proti Benečiji. 600 m dalje pred prvimi hišami Benečije krenemo levo na gozdno pot, ki vodi po robu gozda, tako da imamo na desno odprt pogled na Temeniško dolino. Hodimo 300 m in pridemo do odcepa, kjer zavijemo desno. Po 200 m nas pot pripelje do travnika, kjer se na 200 m dolgem ovinku desno ob robu gozda spustimo in rahlo vzpnemo do domačije Belšinja vas 8. Ta je odmaknjena 600 m stran od ostalih hiš Belšinje vasi. V vasi gremo po asfaltni cesti mimo prvega križišča naravnost v hrib in pri zadnji hiši, pri domačiji Veselič, zavijemo desno na kolovozno pot. Do naslednje vasi Grič nas loči 800 m. 30 m po asfaltni cesti više zavijemo na križišču pri hiši Grič 3 desno na kolovoz in 200 m dalje pred gozdom še enkrat desno. Ko pridemo iz gozda, se 30 m vzpenjamo do travnate planjave; pred njo je križišče poti - mi gremo naravnost čez planjavo mimo vinogradov na desni in pašnikov na levi do kozolcev levo na asfalt v 1200 m oddaljeno vas Luža. V središču vasi zavijemo desno mimo silosa in se po vaški cesti spustimo do Male vasi, ki je od Luže oddaljena 500 m.

2. Mala vas - Dobrnič

Pri kamnitih stebrih ob gospodarskem posloplju zavijemo levo na poljsko pot. Po 350 m hoje prečkamo križišče asfaltnih cest, ki vodita v Selce oziroma Kamenje. Od tu vodi nemarkirana pot do razvalin gradu Kozjek. Mi pa nadaljujemo skozi 20 m dolgo goščo do poljske poti, ki vodi do Knežje vasi, ki je od tu oddaljena še 250 m. Med Smoličevim skednjem in Slakovim toplarjem se vzpnemo do p.c. sv. Neže. Spustimo se po stopnicah desno na asfaltno cesto Knežja vas - Dobrnič in zavijemo po 250 m hoje levo na kolovozno pot mimo kozolcev. Na začetku zvožena poljska pot se na vrhu med travniki izgubi. Po 700 m nas pripelje do gozda in naprej desno ob njegovem robu do križišča Knežja vas - Dobrnič - Lisec pred naseljem Železno. Gremo po robu ceste ob travniku in 100 m naprej zavijemo levo na utrjeno gozdno pot. Na koncu te poti zavijemo na stezo desno v polkrogu skozi goščo in desno ob visoki praproti znova na gozdno pot. Do Vavpče vasi nas vodi pot po robu Vavpškega hriba. Priključimo se na gozdni kolovoz - ta nas vodi najprej 1000 m po ravnem, nato pa se naslednjih 1000 m spušča do prvih hiš Vavpče vasi. Od tu pridemo do 2200 m oddaljenega Dobrniča po asfaltni cesti.

3. Dobrnič - Trebnje

Iz Dobrníča gremo proti Šahovcu levo ob pošti mimo hiše Dobrnič 35. Pred hišo Dobrnič 32 zavijemo levo v hrib na utrjeno kolovozno pot. 300 m naprej nadaljujemo desno ob znamenju, na rogovilastem križišču pa desno po poti ob zapuščenem kolovozu po robu travnika, ki ga pred gozdom prečkamo in nadaljujemo pot levo ob njem po gozdni poti ob robu gozda. Na razpotju levo od grape pridemo na gozdno cesto - pot nadaljujemo desno po krožnem ovinku. Na naslednjem razpotju zavijemo levo pod naselje Šahovec. Ko bi se morali vzpeti proti Šahovcu, zavijemo ob njivah levo proti gozdu. Skozi goščo se prebijemo na utrjeno gozdno pot, ki nas vodi navkreber do poseke in travnate planjave. Držimo se desnega notranjega roba gozda; ta nas pripelje na utrjeno kolovozno pot, ki meji levo na njive in grmičevje, in naprej do asfaltne ceste. Pred p.c. sv. Jakoba na Vrhtrebnjem zavijemo desno in nadaljujemo pot levo ob lovski koči proti Trebnemu vrhu. Od Dobrníča do Trebnega vrha nas loči 6000 m in še 2000 m bomo morali prehoditi, da bomo po že markirani planinski poti prišli do trebanjskega gradu, kjer smo začeli našo krožno pohodno pot Po Baragovi življenjski poti v občini Trebnje, oziroma do gostilne Cugelj na Odrgi, kjer bomo to našo pohodno pot končali.

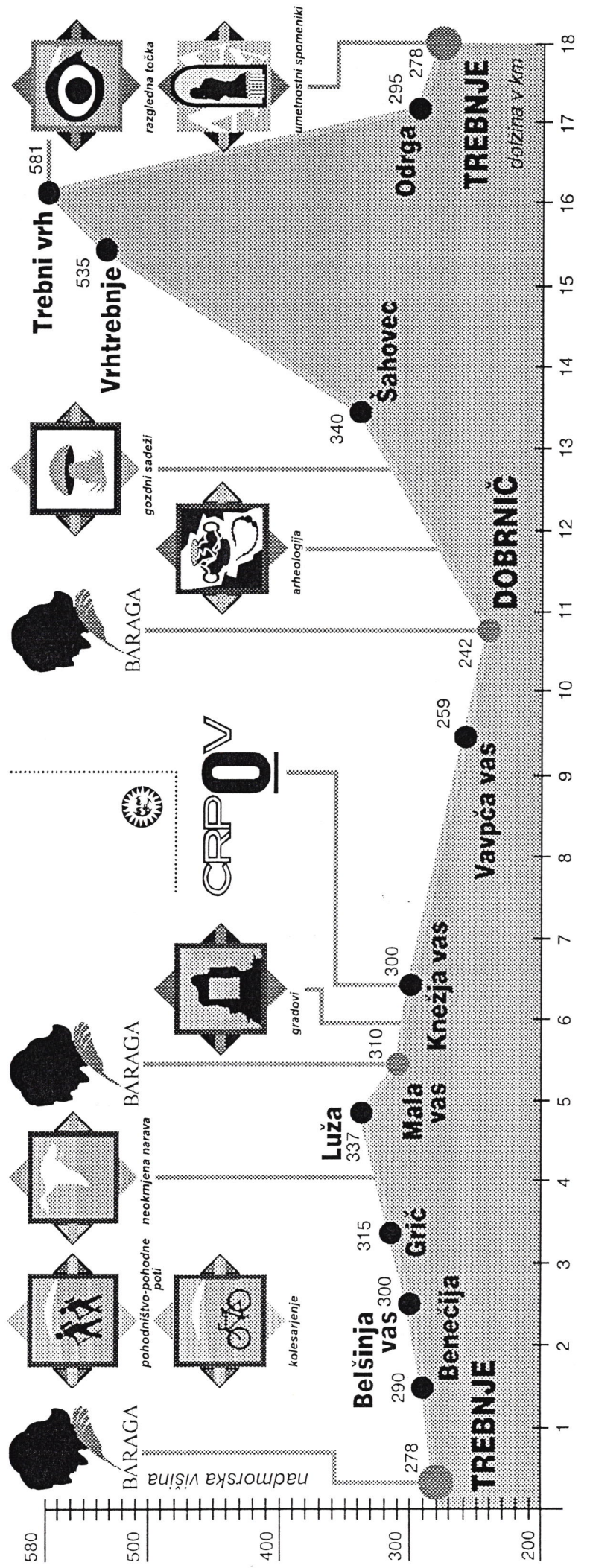
4. Trebnje - Trebni vrh

Čas hoje 45 minut. Pred kamnitim rimskim levom ob vhodu v trebanjski grad stoji markacijska pojasnjevalna tabla Planinskega društva Tesnila Trebnje. Tu je začetek naše poti na Trebni vrh, ki takoj za gradom zavije levo v gozd in se polagoma, a vztrajno vzpenja. Kratek čas na začetku hodimo po Gozdni učni poti Bukovje. Po 15 minutah zmerne hoje prispemo do prvih večjih skal, kjer je vstop v več kot 100 m dolgo Veliko jamo. Pot nadaljujemo v smeri nakazanih markacij in že po minuti hoje prispemo do težje dostopne Male jame. Po gozdni poti pridemo na košenice pod gručasto naselje Vrhtrebnje, kjer se nam odpre pogled na velikološko dolino vse tja do Čateža in Medvedjeka. Spodnji del Temeniške doline in sosednji hribi nas spremljajo mimo vasi do lovske kočice, ki leži tik pod vrhom z mešanim gozdom zaraslega Vrhtrebnjega. Do Trebnega vrha bomo prišli v dveh minutah zmerne hoje od lovske kočice v smeri vzhoda.

Čas hoje 50 minut. Naša pot se je začela pri trebanjskem gradu na stopnicah mimo rimskega leva in glavnega grajskega vhoda. Na Trebni vrh pa se lahko odpravimo levo od markacijske table po asfaltni cesti proti Odrgi. Pot je nekoliko daljša, zato pa položnejša in razglednejša. Z Odrge je izredno lep in širok pogled na Trebnje, razpotegnjeno urbanizirano naselje v dolini spodnjega toka Temenice. Iz razloženega naselja Odrge se dvigamo po asfaltni cesti 200 m do gozda, kjer opazimo markacije, ki nas preselijo na gozdno pot, na območje več izrazitih vrtač, med njimi obsežne Mrzle jame. Po 15 minutah zmerne hoje po gozdnih stezah in kolovozih pridemo na severno pobočje Trebnega vrha do križišča, kjer se naša markirana pot zlije s prvo opisano potjo na Vrhtrebnje.

BARAGOVA POHODNA POT

višinska karta

BARAGOVA POHODNA POT - POJASNILO

Spoštovani !

Verjetno ste seznanjeni z nekaterimi aktivnostmi, ki potekajo v okviru programa Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi na lokacijah v Knežji vasi in na Čatežu. Verjamemo, da ste se nekaterih prireditev tudi sami udeležili in se na lastne oči prepričali, da gre za aktivnosti, ki v prvi vrsti dajejo priložnost lokalnemu prebivalstvu, da se s svojo iniciativnostjo, iznajdljivostjo in konec koncev tudi ponudbo vključijo v program. Menimo, da je to vsekakor priložnost za ljudi teh območij, da s svojo dopolnilno aktivnostjo pridobijo tudi določene materialne koristi.

V okviru projekta Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi - CRPOV v Knežji vasi se glavna nit razvoja vsekakor vodi okrog imena, življenja in dela misionarja Friderika Barage. V lanskem letu je bila izdelana celovita študija "Baragova zapuščina kot turistični proizvod", ki je v svoji vsebini opredelila tudi pohodno pot, ki ima namen povezati vse tiste točke, kjer se je Baraga v občini Trebnje rodil, živel in skratka zapustil "sledí" - to so predvsem trebanjski grad, kjer je živel do šolanja v Ljubljani, rojstna hiša v Mali vasi in ž.c. v Dobrniču, kjer je bil krščen - poleg tega pa tudi "ponuditi" pohodnikom in obiskovalcem mehko dolensko pokrajino, prijazne ljudi, mir, neokrnjeno naravo in še in še.

Pohodno pot, katere opis in traso vam prilagamo, je skupaj s sodelavci trasiral g. Marko Kapus, ki jo bo v sodelovanju z nekaterimi društvi in posamezniki tudi dokončno označil in markiral. Kakor lahko vidite iz karte, poteka pohodna pot po območju treh KS in sicer KS Trebnje, KS Knežja vas in KS Dobrnič. Ves čas trase pot poteka po javnem dobru, torej po poljskih ali gozdnih poteh ali po desetletja "uhojenih" stezah in poteh, ki jih je lokalno prebivalstvo uporabljalo kot "bližnjice" oziroma peš povezavo med vasmi. Te poti so se marsikje tudi že deloma zarasle, in na ta način jim bo spet dana priložnost da se oživijo in ponovno uporabljajo. Pohodno pot smo določali skupaj z ljudmi, ki živijo v bližnjih vaseh, torej domačini in resnično smo prepričani, da smo prišli do optimalne trase.

In kaj je namen našega pisanja ? Predvsem vas želimo informirati o tem, da bo na vašem območju potekala pot, ki bo predvsem namenjena pohodnikom, torej ljudem ljubiteljem narave in rekreativcem, ki si bodo vsekakor želeli tudi stika z ljudmi ki tukaj živijo, morda kozarec domače pijače in kos kruha ali pa tudi kaj več. To je priložnost za vse, tudi za tiste, ki dosedaj niso bili direktno vključeni v program CRPOV, da se s svojo iniciativo in ponudbo vključijo tam, kjer pot poteka; torej predvsem v Trebnjem, Benečiji, Belšinski vasi, na Griču, na Luži v Knežji vasi, Lisču, Kozjeku, Vavpči vasi, Dobrniču, Šahovcu, Vrhtrebnjem, na Odrgi, Grmadi in še kje, je možnost oblikovanja ponudbe za potrebe obiskovalcev.

Drugi namen našega dopisa je prošnja, da ljudi v vaši KS obvestite, da ne bi odstranjevali in "urgali" usmerjevalnih kačipotov, napisnih tabel in pojasnjevalnih znamenj, ki bodo morda kje pritrjeni na drevo (kjer se peč ne bo dala drugače), ki je tudi v privatni lastnini. Resnično menimo, da tega ne bo toliko, da bi bistveno motilo privatno posest, v celoti pa se temu vsekakor ne bomo mogli izogniti.

Tretji namen pa je predvsem želja, da po vaših zmožnostih pomagata pri vzdrževanju in urejanju pohodne poti na območju vaše KS, kjer lahko lokalno prebivalstvo po potrebi očisti morebitno vejevje in zarast na poti. Vsekakor bo za vzdrževanje poti poskrbljeno tudi na druge načine, pa vendar se nam zdi, da teh aktivnosti ne bo toliko, da bi bili ljudje preveč obremenjeni s tem in tega ne mogli postoriti v okviru preproste skrbi za urejeno okolje. V zvezi s tem vas prosimo tudi za to, da prebivalce zgoraj naštetih vasi posebej opozorite na to, da bi na svojih dvoriščih in okrog hiš počistili ter na za to namenjene mesta odložili vse odvečno "kramo" in stvari, ki kazijo izgled vasi. Samo tako bomo namreč vsi skupaj prispevali k aktivnostim za celostno urejeno podeželje in skladno z usmeritvami za razvoj turizma v občini Trebnje tudi za razvoj te dejavnosti, ki ima ravno pri razvoju podeželja bistvene rezerve.

V želji, da nam boste prisluhnili in da bodo naše prizadevanja postala tudi del vaših aktivnosti in obveznosti vas lepo pozdravljamo. V kolikor boste želeli še dodatna pojasnila se lahko v vsakem trenutku obrnete na nas in posredovali vam bomo vse tiste informacije, ki jih bomo v danem trenutku sposobni dati. V pričakovaneju dobrega sodelovanja vas lepo pozdravljamo in želimo veliko uspešnega dela.

Pripravil: M. Koščak

Župan: Ciril Fungartnik

M. Koščak
Prosim, da proučite
moje predloge.
Smatram, da je potreben
v tej fazi prvi do prvega
sporazuma med občinama
predmetnih KS o vzdrževanju
pohodnih poti.
Prosim za predlog (lahko bi
bil skicirani, kot so sporazumi za
vzdrževanje spomenikov) *LF*

to je vsi
lepo in post!
manjka predlog
oz. osnutki
Sporazuma
o vzdrževanju
poti, ki
maja KS
jedriti je
s tem povezani
tudi za proučitev
in skicirani
obveznosti!
LF

TEKSTUALNA OPREMA POTI

1. Pojasnjevalne table

1.1. Gradič Mala vas, v katerem se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga

Nekdanja vasica, sedaj zaselek Knežje vasi, se prvič omenja leta 1471, gradič, ki edini še stoji, pa leta 1562. Njegovi znani lastniki so bili Viljem in Krištof Praunspenger, Jakob Lamberški in grofje Turjaški. Od slednjih ga je dobil v posest oče Baragove matere Katarine Jenčič in tu se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga. Njegova rojstna soba je še ohranjena. Podoba gradiča se od takrat ni bistveno spremenila, le kapele, ki je imela svoj čas celo svojega kaplana, zdaj ni več. Baraga je tu preživel le dve leti, potem se je družina preselila v trebanjski grad. Kot škof je Baraga obiskal Malo vas 3. in 6. februarja 1854. Ob spominih na svojo mladost se je od nežnosti razjokal.

1.2. Knežja vas, v letih 1797 do 1799 prva življenjska postaja Friderika Barage

Gručasta vas v severnem delu Suhe krajine leži sredi rodovitne kraške kotanje, ob cesti Dobrnič-Trebnje, ob kateri je tudi zaselek Mala vas. Leta 1991 je bila vključena v program Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi, pet let kasneje, junija 1996, pa je kot edina slovenska predstavница sodelovala na srednjeevropskem tekmovanju za najbolj urejeno podeželjsko naselje. V jedru vasi stoji p.c. sv. Neže; cerkev s srednjeveško stavbno osnovo, kasneje barokizirana, predstavlja razmeroma ambiciozen tip podeželjske romarske cerkve z odlično baročno opremo iz konca 17. stol. do zrelega baroka.

1.3. Župnijska cerkev v Dobrniču, v kateri je bil 29. junija 1797 krščen Friderik Baraga

Dobrnič se kot kraj prvič omenja leta 1136, kot župnija pa leta 1296. Današnja cerkev sv. Jurija je bila zgrajena v baročnem slogu 1777. V njej je ohranjen krstni kamen, pri katerem je bil 29. junija 1797 krščen Friderik Baraga. Za godovnega zavetnika je dobil lyonskega škofa sv. Ireneja (Mirna ali nemško Friderika). 19. aprila 1836 je prvič obiskal dobrniško cerkev kot misijonar in ob krstnem kamnu prebil v molitvi dolgo uro. Kot škof se je 3. februarja 1854 v tej cerkvi ponovno kleče zahvalil Bogu za milost krsta. Ob stoletnici rojstva leta 1897 so škofu Baragi odkrili v cerkvi doprsni kip, delo kiparja Alojzija Progarja.

1.4. Trebanjski grad, v letih 1799 do 1812 dom Friderika Barage, v letih 1812 do 1824 njegova lastnina

Trebanjski grad se v virih prvič omenja 1386, njegov začetek pa menda sega tja v leto 1000. Med drugim je bil v lasti Ortenburžanov, Celjskih grofov in Habsburžanov. Današnjo podobo je dobil v 16. stol. Leta 1699 ga je kupil stiški samostan, ki ga je imel v lasti 30 let. Leta 1799 pa ga je kupil Janez Nepomuk Baraga. Njegov sin Friderik ga je leta 1812 kot petnajstletnik

podedoval po svojem očetu. Leta 1821 ga je odstopil sestri Amaliji oz. njenemu možu Jožefu Gresslu. Kot škof je Baraga obiskal domači grad 31. januarja 1854. Do leta 1896 je bil grad v lasti Baragovega nečaka Karla Gressla oz. njegove žene Marije.

2. Označevalne table

2.1. Župnijska cerkev v Trebnjem, v letih 1799 do 1824 domača župnija Friderika Barage

Župnija Trebnje se prvič omenja leta 1136. Župnijska cerkev Marijinega vnebovzetja je zgrajena v poznogotskem slogu. Na svečnico, 2. februarja 1854, je imel v cerkvi škof Friderik Baraga slovesno pontifikalno mašo in birmal vnuka svoje sestre Amalije, malega Jožefa Gressla. Kasneje, leta 1898, si je za svoje zasluge pridobil naslov "plemeniti Baraga". Pred cerkvijo stoji Baragov kip, delo kiparja Franceta Goršeta iz leta 1978. Na pokopališču je družinska grobnica Baragove sestre Amalije, poročene Gressel, s križem in slovenskim napisom: V tem znamenju boš zmagal.

2.2. TREBNJE

Pod zmernim podnebjem so se iz srednjega veka sem izvila posamezna trška središča, ki so ohranila nekaj lastnosti vitalnih vozlišč, ki jim pritiče specifičen razvoj v "trge" in "mesta". Eno najpomembnejših je Trebnje, postavljeno ob srednji Temenici, kjer je najlažji in najbližji prehod v Mirnsko dolino. Trebnje z okrog 3000 prebivalci je v letu 1992 postalo mesto.

Trebnje-Benečija 600 m
Trebnje-Odrga 500 m

2.3. BENEČIJA

Benečija-Belšinja vas 1100 m
Benečija-Trebnje 600 m

2.4. BELŠINJA VAS

Belšinja vas-Grič 800 m
Belšinja vas-Benečija 1100 m

2.5. GRIČ

Grič-Luža 1500 m
Grič-Belšinja vas 800 m

2.6. LUŽA

Luža-Mala vas 500 m

Luža-Grič 1500 m

2.7. MALA VAS

Mala vas-Knežja vas 700 m

Mala vas-Luža 500 m

2.8. KNEŽJA VAS

Knežja vas-Vavpča vas 3300 m

Knežja vas-Mala vas 700 m

2.9. VAVPČA VAS

Vavpča vas-Dobrnič 2200 m

Vavpča vas-Knežja vas 3300 m

2.10. DOBRNIČ

Dobrnič-Šahovec 2500 m

Dobrnič-Vavpča vas 2200 m

2.11. ŠAHOVEC

→

↓

Šahovec-Vrhtrebnje 3500 m

Šahovec-Dobrnič 2500 m

2.12. VRHTREBNJE

Gručasto naselje na skrajnem severnem obrobju Suhe krajine leži južno od Trebnjega nad strmim gozdnatim pobočjem Bukovjem. Na severnem odrastku hriba leži prazgodovinsko naselje Kunkelj, na zgornjem robu vasi pa stoji cerkev sv. Jakoba, tipična podeželjska podružnica z običajnim tlorisom in baročno opremo.

←

Vrhtrebnje-Trebni vrh 800 m

Vrhtrebnje-Šahovec 3500 m

2.13. TREBNI VRH

Trebni vrh-Odrga 1000 m
Trebni vrh-Vrhtrebnje 800 m

2.14. ODRGA

Odrga-Trebnje 500 m
Odrga-Trebni vrh 1000 m

2.15. Grad Kozjak

Na skalni kopi vrh 475 m visokega hriba Kozjak nad vasjo Dolenje Selce so razvaline gradu Kozjak. Pozidan je bil v pozni romanski dobi, opuščen pa konec 17. stol. Zadnji njegov lastnik je bil knez Franc Ferdinand Auersperg, ki je gosposčino združil z bližnjim Šumberkom. Grad Kozjak je posebej znan iz Jurčičeve povesti Jurij Kozjak, slovenski janičar.

←

Do gradu se pride v pol ure zmerne hoje.
Pot ni markirana.

2.16. i

Gostilna
Pavlin

2.17. i

Gostilna
Cugelj

2.18. i

Gostišče
Hribar

2.19. i

Okrepčevalnica
Škerjanec

2.20. i

Domačija
Slak

2.21. i

Domačija
Lah

2.22. i

Gostilna Pavlin, Trebnje
Gostišče Hribar, Trebnje
Domačija Lah, Mala vas
Domačija Slak, Knežja vas
Okrepčevalnica Škerjanec, Dobrnič
Gostilna Cugelj, Odrga

3. Osnovno navodilo

Poleg gozdov in plodnih tal, iz katerih kali in raste življenje in se s trdom človeka pretaka tudi vanj, srečujemo na Baragovi pohodni poti tudi bogate kulturne sledi. Varujmo to naše skupno bogastvo, da ga bodo lahko občudovali in uživali tudi drugi, ki bodo prišli za nami.

Če ni označeno drugače, se držite poti, po kateri hodite. Ne išcite bližnjic, ker s tem pospešujete uničevanje okolja in plašite divjad!

i

Gostilna Pavlin, Trebnje
Gostišče Hribar, Trebnje
Domačija Lah, Mala vas
Domačija Slak, Knežja vas
Okrepčevalnica Škerjanec, Dobrnič
Gostilna Cugelj, Odrga

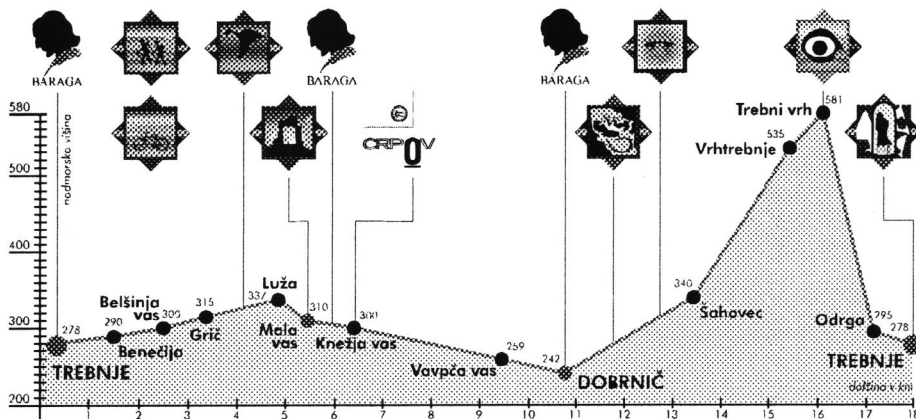
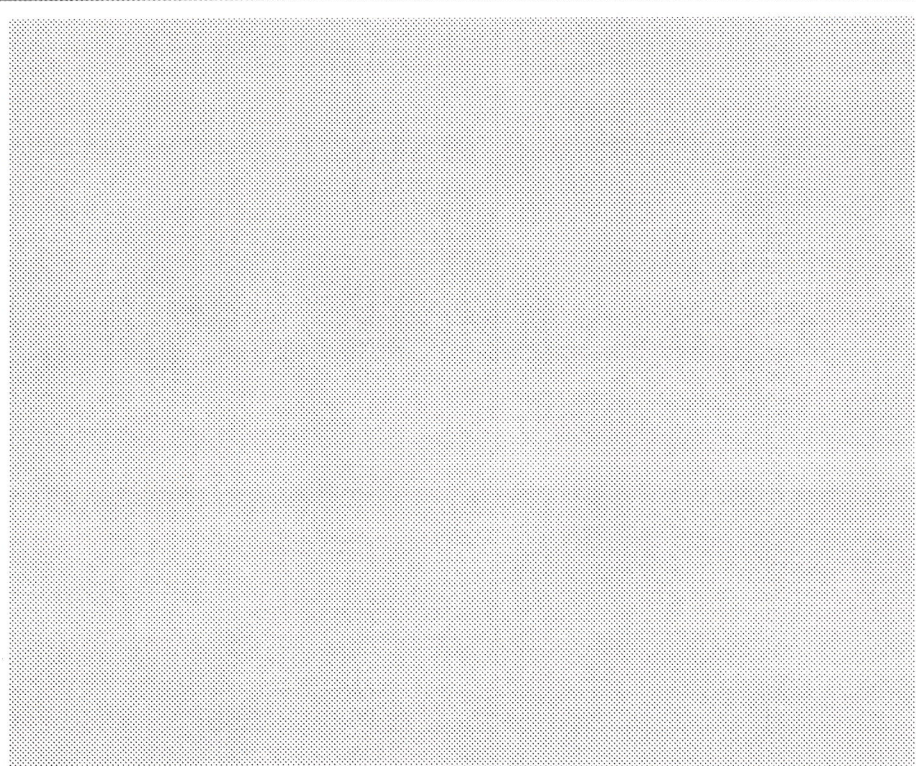
4. Kolofon

Zasnova in realizacija: STUDIO 5 Marko Kapus s.p. * besedilo: France Baraga in Marko Kapus * oblikovanje: Borut Dvornik * izvedba kart: Drago Bregar, izdelava turistične karte: Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FGG, Ljubljana * julij 1996

BARAGA

BARAGOVA POHODNA POT

Gradič Mala vas, v katerem se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga

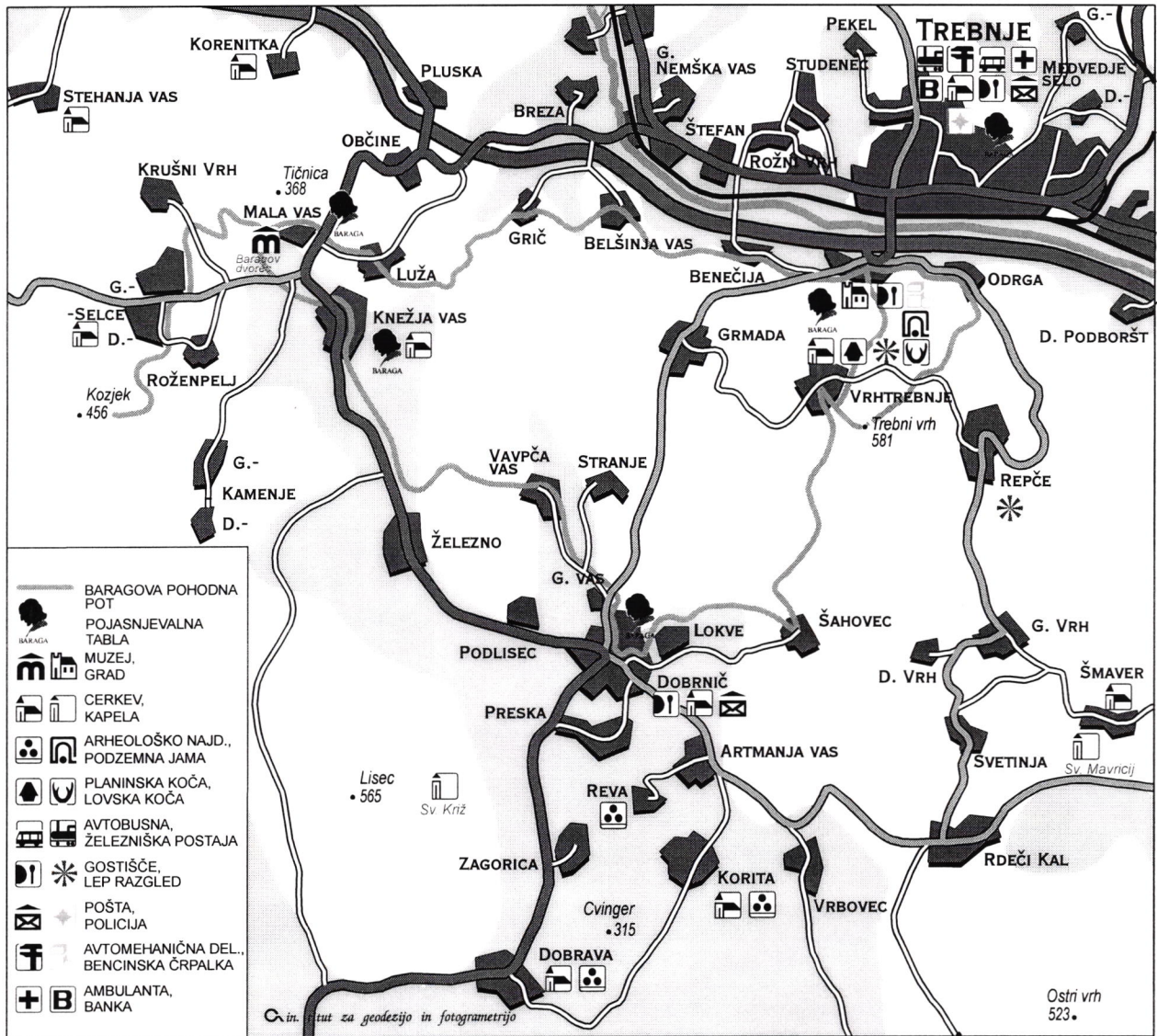
Nekdanja vasica, sedaj zaselek Knežje vasi, se prvič omenja leta 1471, gradič, ki edini še stoji, pa leta 1562. Njegovi znani lastniki so bili Viljem in Krištof Praunsperger, Jakob Lamberški in grofje Turjaški. Od slednjih ga je dobil v posest oče Baragove matere Katarine Jenčič in tu se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga. Njegova rojstna soba je še ohranjena. Podoba gradiča se od takrat ni bistveno spremenila, le kapele, ki je imela svoj čas celo svojega kaplana, zdaj ni več. Baraga je tu preživel le dve leti, potem se je družina preselila v trebanjski grad. Kot škof je Baraga obiskal Mala vas 3. in 6. februarja 1854. Ob spominih na svojo mladost se je od nežnosti razjokal.

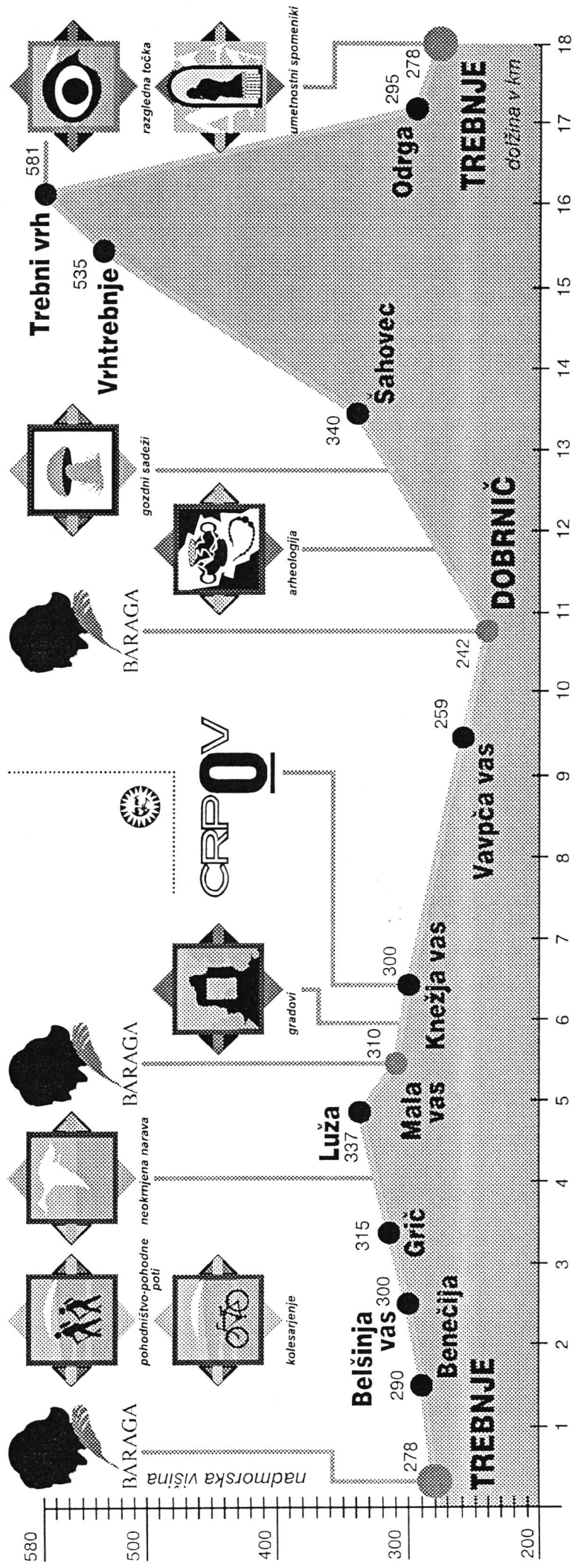

Gostilna Pavlin, Trebnje
Gostišče Hribar, Trebnje
Domačija Lah, Mala vas
Domačija Slak, Knežja vas
Okrepčevalnica Škerjanec, Dobrnič
Gostilna Cugelj, Odrga

Poleg gozdov in plodnih tal, iz katerih krali in raste življenje in se s trudom človeka pretaka tudi vanj, srečujemo na Baragovi pohodni poti tudi bogate kulturne sledi. Varujmo to naše skupno bogastvo, da ga bodo lahko občudovali in uživali tudi drugi, ki bodo prišli za nami.

Če ni označeno drugače, se držite poti, po kateri hodite. Ne iščite bližnjic, ker s tem pospešujete uničevanje okolja in plašite divjad!

BARAGOVA POHODNA POT
tabla (1200x600mm) tekstovno

Gradič Mala vas, v katerem se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga

Nekdanja vasica, sedaj zaselek Knežje vasi, se prvič omenja leta 1471, gradič, ki edini še stoji, pa leta 1562. Njegovi znani lastniki so bili Viljem in Kristof Praunspurger, Jakob Lamberski in grofje Turjaški. Od slednjih ga je dobil v posest oče Baragove matere Katarine Jenčič in tu se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga. Njegova rojstna soba je še ohranjena. Podoba gradič se od takrat ni bistveno spremenila, le kapele, ki je imela svoj čas celo svojega kaplana, zdaj ni več. Baraga je tu preživel le dve leti, potem se je družina preselila v trebanjski grad. Kot škof je Baraga obiskal Malo vas 3. in 6. februarja 1854. Ob spominih na svojo mladost se je od nežnosti razjokal.

Gostilna Pavlin, Trebnje
Gostišče Hribar, Trebnje
Domačija Lah, Mala vas
Domačija Slak, Knežja vas
Okrepčevalnica Škerjanec, Dobrnič
Gostilna Čugelj, Odrga

Poleg gozdov in plodnih tal, iz katerih kali in raste življenje in se s trudom človeka pretaka tudi vanj, srečujemo na Baragovi pohodni poti tudi bogate kulturne sledi. Varijmo to naše skupno bogastvo, da ga bodo lahko občudovali in uživali tudi drugi, ki bodo prišli za nami. Če ni označeno drugač, se držite poti, po kateri hodite. Ne iščite bližnjic, ker s tem pospešujete uničevanje okolja in plašite divjad!

Trebanjski grad, v letih 1799 do 1812 dom Friderika Barage, v letih 1812 do 1824 njegova lastnina

Trebanjski grad se v virih prvič omenja 1386, njegov začetek pa menda sega tja v leto 1000. Med drugim je bil v lasti Ortenburžanov, Celjskih grofov in Habsburžanov. Današnjo podobo je dobil v 16. stol. Leta 1699 ga je kupil stiški samostan, ki ga je imel v lasti 30 let. Leta 1799 pa ga je kupil Janez Nepomuk Baraga. Njegov sin Friderik ga je leta 1812 kot petnajstletnik podedoval po svojem očetu. Leta 1821 ga je odstopil sestri Amaliji oz. njenemu možu Jožefu Gresslu. Kot škof je Baraga obiskal domači grad 31. januarja 1854. Do leta 1896 je bil grad v lasti Baragovega nečaka Karla Gressla oz. njegove žene Marije.

Gradič Mala vas, v katerem se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga

Nekdanja vasica, sedaj zaselek Knežje vasi, se prvič omenja leta 1471, gradič, ki edini še stoji, pa leta 1562. Njegovi znani lastniki so bili Viljem in Krištof Praunsperger, Jakob Lamberški in grofje Turjaški. Od slednjih ga je dobil v posest oče Baragove matere Katarine Jenčič in tu se je 28. junija 1797 rodil Friderik Baraga. Njegova rojstna soba je še ohranjena. Podoba gradič se od takrat ni bistveno spremenila, le kapele, ki je imela svoj čas celo svojega kaplana, zdaj ni več. Baraga je tu preživel le dve leti, potem se je družina preselila v trebanjski grad. Kot škof je Baraga obiskal Malo vas 3. in 6. februarja 1854. Ob spominih na svojo mladost se je od nežnosti razjokal.

Župnijska cerkev v Dobrniču, v kateri je bil 29. junija 1797 krščen Friderik Baraga

Dobrnič se kot kraj prvič omenja leta 1136, kot župnija pa leta 1296. Današnja cerkev sv. Jurija je bila zgrajena v baročnem slogu 1777. V njej je ohranjen krstni kamen, pri katerem je bil 29. junija 1797 krščen Friderik Baraga. Za godovnega zavetnika je dobil lyonskega škofa sv. Ireneja (Mirna ali nemško Friderika). 19. aprila 1836 je prvič obiskal dobrniško cerkev kot misijonar in ob krstnem kamnu prebil v molitvi dolgo uro. Kot škof se je 3. februarja 1854 v tej cerkvi ponovno kleče zahvalil Bogu za milost krsta. Ob stoletnici rojstva leta 1897 so škofu Baragi odkrili v cerkvi doprsni kip, delo kiparja Alojzija Progarja.

Knežja vas, v letih 1797 do 1799 prva življenska postaja Friderika Barage

Gručasta vas v severnem delu Suhe krajine leži sredi rodovitne kraške kotanje, ob cesti Dobrnič - Trebnje, ob kateri je tudi zaselek Mala vas. Leta 1991 je bila vključena v program Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi, pet let kasneje, junija 1996, pa je kot edina slovenska predstavница sodelovala na srednjeevropskem tekmovanju za najbolj urejeno podeželjsko naselje. V jedru vasi stoji p.c. sv. Neže; cerkev s srednjeveško stavbno osnovo, kasneje barokizirana, predstavlja razmeroma ambiciozen tip podeželjske romarske cerkve z odlično baročno opremo iz konca 17. stol. do zrelega baroka.

POHODNA POT

Župnijska cerkev v Trebnjem, v letih 1799 do 1824 domača župnija Friderika Barage

Župnija Trebnje se prvič omenja leta 1136. Župnijska cerkev Marijinega vnebovzetja je zgrajena v poznogotskem slogu. Na svečnico, 2. februarja 1854, je imel v cerkvi škof Friderik Baraga slovesno pontifikalno mašo in birmal vnuka svoje sestre Amalije, malega Jožefa Gressla. Kasneje, leta 1898, si je za svoje zasluge pridobil naslov "plemeniti Baraga". Pred cerkvijo stoji Baragov kip, delo kiparja Franceta Goršeta iz leta 1978. Na pokopališču je družinska grobnica Baragove sestre Amalije, poročene Gressel, s križem in slovenskim napisom: V tem znamenju boš zmagal.

POHODNA POT

TREBNJE

Pod zmernim podnebjem so se iz srednjega veka sem izvila posamezna trška središča, ki so ohranila nekaj lastnosti vitalnih vozlišč, ki jim pritiče specifičen razvoj v "trge" in "mesta". Eno najpomembnejših je Trebnje, postavljeno ob srednji Temenici, kjer je najlažji in najbližji prehod v Mirnsko dolino. Trebnje z okrog 3000 prebivalci je v letu 1992 postalo mesto.

Trebnje-Benečija 600 m

Trebnje-Odrga 500 m

BARAGA

POHODNA POT

Grad Kozjek

Na skalni kopi vrh 475 m visokega hriba Kozjak nad vasjo Dolenje Selce so razvaline gradu Kozjak. Pozidan je bil v pozni romanski dobi, opuščen pa konec 17. stol. Zadnji njegov lastnik je bil knez Franc Ferdinand Auersperg, ki je gosposčino združil z bližnjim Šumberkom. Grad Kozjak je posebej znan iz Jurčičeve povesti Jurij Kozjak, slovenski janičar.

**Do gradu se pride v
pol ure zmerne hoje.**

Pot ni markirana.

BARAGOVA POHODNA POT
primer table 600x300 mm

BARAGA

POHODNA POT

BENEČIJA

Benečija-Belšinja vas 1100 m

Benečija-Trebnje 600 m

BARAGOVA POHODNA POT
primer table 600x300 mm

BARAGA

POHODNA POT

BELŠINJA
VAS

Belšinja vas-Grič 800 m
Belšinja vas-Benečija 1100 m

BARAGOVA POHODNA POT
primer table 600x300 mm

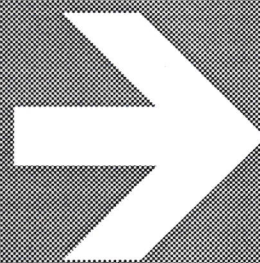
BARAGA

POHODNA POT

ŠAHOVEC

Šahovec-Vrhtrebnje 3500 m

Šahovec-Dobrnič 2500 m

BARAGA

POHODNA POT

VRHTREBNJE

Gručasto naselje na skrajnem severnem obrobju Suhe krajine leži južno od Trebnjega nad strmim gozdnatim pobočjem Bukovjem. Na severnem odrastku hriba leži prazgodovinsko naselje Kunkelj, na zgornjem robu vasi pa stoji cerkev sv. Jakoba, tipična podeželjska podružnica z običajnim tlorisom in baročno opremo.

Vrhtrebnje-Trebni vrh
800 m

Vrhtrebnje-Šahovec
3500 m

BARAGOVA POHODNA POT
primer table 600x300 mm

BARAGA

POHODNA POT

Gostilna
Pavlin

BARAGOVA POHODNA POT
primer table 600x300 mm

BARAGA

POHODNA POT

*Gostilna Pavlin, Trebnje
Gostišče Hribar, Trebnje
Domačija Lah, Mala vas
Domačija Slak, Knežja vas
Okrepčevalnica Škerjanec, Dobrnič
Gostilna Cugelj, Odrga*

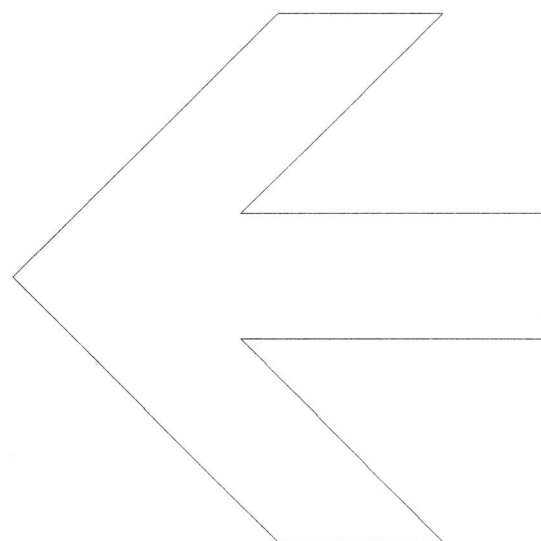
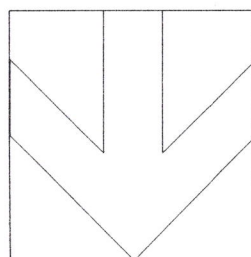
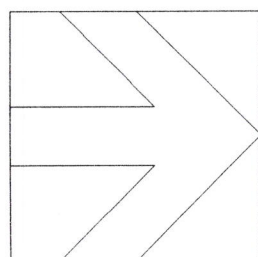
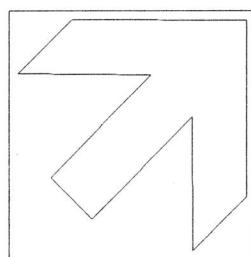
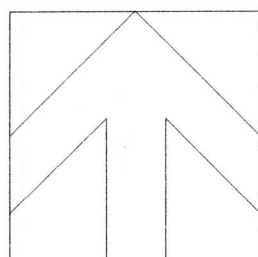
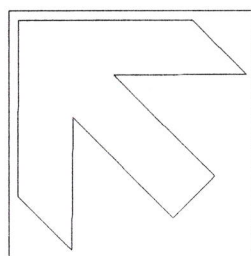
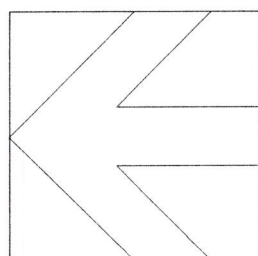
BARAGOVA POHODNA POT

tabla (150x100mm)

variacije smeri

m1:1

**velikost puščice za
tablo 600x300 mm**

Naslov projekta: Mednarodni delovni tabor *Revitalizacija podeželja v Sloveniji*

OPIS PROJEKTA:

- Čas: 1. - 14. julij 1996
- Kraj: Področje občine Trebnje

IAAS (International Association of Agricultural Students) je mednarodna organizacija študentov kmetijstva, živilstva in ekologije. Poleg izmenjave študentskih praks, ki je krovna dejavnost naše organizacije, se ukvarjamo tudi s pripravo strokovnih študentskih srečanj.

V letošnjem študijskem letu smo se odločili organizirati mednarodni delovni tabor, ki bi se ukvarjal s tematiko revitalizacije podeželja. Odločitev za to tematiko je bila spontana. Stalna depopulacija podeželja - zlasti bolj odročnih krajev - in s tem povezano gospodarsko nazadovanje in izgubljanje lastne identitete je pereč problem, ki ni prisoten samo pri nas. Se pa zato na žalost močno razlikuje stopnja zavesti o potrebi reševanja tega problema in življenjski potrebi ohranjanja podeželskega prostora.

Ideja delovnega tabora je skozi delo spoznavati interdisciplinarnost razvoja podeželja in dati vpogled na obširnost problematike. Poleg opravljenega dela pa bi študentje s svojimi vtisi, spoznanji in idejami lahko pridonesi tudi sveže ideje pri razvoju celotnega projekta. Pri tem seveda ne gre pozabiti tudi, da je to priložnost za svojevrstnega način promocije občine in njenih razvojnih potencialov zlasti iz vidika kmečkega turizma in obkmetijskih dejavnosti, pa tudi Slovenije nasploh.

Delovni tabor naj bi potekal prva dva dva tedna v mesecu juliju tega leta. Udeležilo naj bi se ga približno 25 udeležencev iz tujine in deset naših (Seznam udeležencev je dodan v prilogi). Med udeleženci prevladujejo študentje kmetijstva, nekaj odziva pa je bilo tudi med študenti krajinske arhitekture.

Program smo pripravili v sodelovanju s strokovnjaki, ki se profesionalno ukvarjajo s problematiko razvoja podeželja:

- * mag. Marko Koščak, svetovalec za projekte Celostnega Razvoja Podeželja in Obnove Vasi (CRPOV) v občini Trebnje, koordinator PHARE projekta Možnosti razvoja ruralnih območij Za Slovenijo;
- * g. Marko Kapus, Trebnje
- * dr. Marija Markeš, Triglavski narodni Park;
- * Nada Kokolj - Prošek, Ministrstvo za Kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, koordinatorica projektov Celostnega Razvoja Podeželja in Obnove Vasi (CRPOV);
- * Prof. dr. Marko Marin, AGRFT
- * ga. Majda Ivanov, g. Drago Sila, občina Trebnje
- * strokovni delavci Novomeškega muzeja

Program mednarodnega delovnega tabora *Revitalizacija podeželja v Sloveniji*

Udeleženci delovnega tabora bodo prebivali v Centru za občolske dejavnosti na Čatežu pri Trebnjem. Od tam se bodo dnevno vozili na lokacije, kjer bo potekalo delo. Poskrbeli bomo za potrebno teoretsko osvetlitev posameznih projektov in njihovo umestitev v kontekst celovitega razvoja podeželskih območij. Delo bo potekalo tudi v obliki delavnic (workshopov), na katerih bodo udeleženci s svojimi vtisi, spoznanji in idejami iz svojih okolij pridoneli s svežimi idejami pri razvoju celotnega področja občine.

1. julij: Uvodna predavanja:

- * dr. Marija Markeš: Regionalna politika Slovenije in EU - komparativna analiza
- * mag. Marko Koščak: Razvoj podeželja in vloga kmetijstva
- * Nada Kokolj - Prošek: predstavitev projektov Celostnega Razvoja Podeželja in Obnove Vasi (CRPOV)
- * Goran Šoster: Ekološki vidik v projektih razvoja podeželja

2. julij: Mirna: dela pri adaptaciji okolice gradu

3. julij: Mirna: dela pri adaptaciji okolice gradu

4. julij: Mirna: dela pri adaptaciji okolice gradu

5. julij: Šentrupert: Urejanje muzeja kmečkega orodja na Veseli gori

6. julij: Šentrupert: Urejanje muzeja kmečkega orodja na Veseli gori

7. julij: Prosto - izleti

8. julij: Knežja vas: trasiranje dela pri adaptaciji Baragove pohodne poti

9. julij: Knežja vas: adaptacija in markiranje pohodne poti

10. julij: Knežja vas: postavljanje usmerjevalnih in označevalnih tabel na pohodni poti

11. julij: Čatež: sodelovanje pri projektu obnove vasi

12. julij: Javna predstavitev rezultatov delovnega tabora

13. julij: prosto - izlet

14. julij: odhod udeležencev

Polona Kolarek
Jamova 90
1000 Ljubljana
Slovenia
☎++386 (0)61 123 11 05
iaas.slovenija@uni-lj.si

Boris Ivanovič
Staneta Bokala 16
4270 Jesenice
Slovenia
☎++386 (0)64 861 797
boris.ivanovic@kiss.uni-lj.si
iaas.slovenija@uni-lj.si

Bert Barla
Dijkgraaf 4-IA
6708 PG Wageningen
Netherlands
☎++31 (0)317 422 210
bert.barla@student.rpv.wau.nl

Andrea Frankenberg
Reihbäumerweg 10
53639 Königswinter
Germany
☎++49 (0)2223 23 553

Bettina Schwager
Heinrich-von-Kleist Str. 29
53115 Bonn
Germany
☎++49 (0)228 225 756

Willemijn Tuinstra
Gravestraat 9c
2242 HZ Wassenaar
Netherlands
☎++31 (0)70 511 24 22
iaas@user.guest.wau.nl

Barbara Gartner
Sebenje 27
4260 Bled
Slovenia
☎++386 (0)64 77 144
barbara.gartner@kiss.uni-lj.si
iaas.slovenija@uni-lj.si

An Saye
Bevrijdingslaan 198
9000 Gent
Belgium
☎++32 (0)92 268 258
an.saye@rug.ac.be

Thijs Christiaan Veraart
Haarweg 267
6709 RV Wageningen
Netherlands
☎++31 (0)317 410 644

Carlos Abad Power
General Martinez Campos 36
28010 Madrid
Spain
☎++34 (9)1 310 14 17

German Rubio Coton
Paseo Castilla 10
28921 Madrid
Spain
☎++34 (9)1 612 88 19

Diego Romera Lobo
Julio Danvila 18
28033 Madrid
Spain
☎++34 (9)1 302 98 76

Jorge Montero Lansac
Marques de Monistrol 5, 2oB
28011 Madrid
Spain
☎++34 (9)1 464 34 58

Mette Østergaard
Julius Blomsgade 6, 5 nr. 1
2200 Kbh.
Danmark
☎++45 (0)318 52 889
mo@dsr.kvl.dk

Johan Söderlund
Julius Blomsgade 6, 5 nr. 1
2200 Kbh.
Danmark
☎++45 (0)318 52 889
mo@dsr.kvl.dk

Paweł Koziolkiewicz
Nowoursynowska 166 - SGGW
02-787 Warszawa
Poland
☎++48 (0)22 439 041 / int. 11 75
koziolkiew@alpha.sggw.waw.pl

Paweł Oglecki
Nowoursynowska 166 - SGGW
02-787 Warszawa
Poland
☎++48 (0)22 439 041 / int. 11 75
koziolkiew@alpha.sggw.waw.pl

Jacek Krych
Czeniewiczzi 28a
87-820 Kowal
Poland
++48 (0)54 841 713

Magdalena Kazulo
Kulczynskiego 24/48
02-777 Warszawa
Poland
++48 (0)22 641 36 95

Karolina Krzewicka
Wasilkowskiego 9/21
02-776 Warszawa
++48 (0)22 644 54 12
Wydrynska 9
25-331 Kielce
++48 (0)41 682 366
Poland

Maja Rozman
Celovška 287
1000 Ljubljana
Slovenia
++386 (0)61 52 890
iaas.slovenija@uni-lj.si

Luka Juvančič
Mavčiče 84
4211 Mavčiče
Slovenia
++386 (0)64 401 036
luka.juvancic@bfro.uni-lj.si
iaas.slovenija@uni-lj.si

Marko Ponikvar
Šiškovsko naselje 48
4000 Kranj
++386 (0)64 311 425
iaas.slovenija@uni-lj.si

Sara Verbeiren
St. Hubertusstraat 4
1850 Grimbergen
Belgium
++32 (0)2 269 4950
sara.verbeiren@student.kuleuven.ac.be

Karen Macours
Meiliedstraat 19
3500 Hasselt
Belgium
++32 (0)11 27 14 24
karen.macours@student.kuleuven.ac.be

Miguel Angel Sarmiento Dominguez
C/ Alicante 27.1° A
28045 Madrid
Spain
++34 (9)1 539 01 19

Alenka Bratuša
Ivanjkovci 76
2259 Ivanjkovci
Slovenia
++386 (0)62 714 050
iaas.slovenija@uni-lj.si

Simona Juvan
Milinčinskega 13
3000 Celje
Slovenia
++386 (0)63 36 364
iaas.slovenija@uni-lj.si

Eva Gabriel de Francisco
C/ Marques Lozoya 34
28007 Madrid
Spain
++34 (9)1 409 69 63

Loli Maza Vera
Piz / Mondarie 14 10°-1
28029 Madrid
Spain
++34 (9)1 739 99 90

Meta Benedik
Rotarjeva 3
4000 Kranj
Slovenia
++386 (0)64 212 662
iaas.slovenija@uni-lj.si

Vesna Kramar
Zabrdje 22
8233 Mirna
++386 (0)68 47 092
iaas.slovenija@uni-lj.si

Tanja Gorec
Breza 19
8210 Trebnje
++386 (0)64 44 888
iaas.slovenija@uni-lj.si

Isabel Abad Power
General Martinez Campos 36
28010 Madrid
Spain
++34 (9)1 310 14 17

Tuesday ..

Today the real work on the Baragapath was started. The group was divided in subgroups. All groups started on different points on the pathway, which was already set out on a map by Marko Kapus. The Baragapath is a remembrance path for the missionair Friderik Baraga who went to the Indians in America and founded a bishopry in Michigan and Wisconsin. Baraga lived in Mala Vas, the place where the museum for Baraga is and where the path starts and ends. Baraga was not just a priest and bishop, he also was an author and a linguist. He studied the language of the Indian tribe Owchipees, and his works are still useful for Indians to check for their old language. The Baraga path for both natives and foreigners could function as a way to increase feeling for culture and the work of Baraga in the past and what it means for now. It increases the feeling of the locals for their own cultural identity, and increases the understanding of visitors of the importance of Baraga for European and American culture.

The several tracks of the route were quite different so the tasks of the group were also of different nature. Some groups had mostly to bother with cutting trees and clean the path, others had more time to discuss the right position of the signs. Some groups started with one and a half hour coffee break, because they had to wait for the materials. Equipped with hammer, screw drivers, axes, Baraga signs and sticks the groups went on the way. On the right spots there had to be made decisions where to put the signs, which was not always that easy. Also cleaning bushes is not as easy as one would think: one of us cut his finger and had to go to the hospital. Other dangers in the forest were the always eager-to-bite ticks. The route of the Baragapath goes through quite some interesting surroundings with beautiful views and through varying terrain. Sometimes it is steep sometimes flat and easy. We found out during the day that it is not always the case that with more people more work can be done: some of the groups were a bit too big for real efficient discussions and decisions, and things took much time (though for carrying equipment some people were quite good.) Lunch we all had under the open sky with our self-made sandwiches. Some of us were provided with the home-made wine by the locals who were quite curious and interested in those strange workers. Others were invited to spend some time at the Baraga museum, which had an original working room from Baraga and an exhibition.

In the evening we all turned back and got good soup and pan cakes. We enjoyed in the later hours our corridor party.

Wednesday.

Today we continued with the work on the Baragapath. Some of us stayed home to work further on the plans for Catez. Quite important for the workers on the Baragapath turned out to be the checking of the markings of the pathway by other groups than the groups who had been putting the signs. Indeed, on some of the parts, the groups almost got lost, so the signs were not been quite good placed and we had to rethink the places. This showed us, that we hadn't discussed and agreed on the system of marking as good as we should have to. We hadn't been too consequent. So some signs were changed or pointed out more clearly.

In the evening the massage-session in the dining room was quite welcome.

Thursday.

The final Baraga-day: we would walk the route with all of us, starting from Trebnje and follow the route in two different directions. Now we could recheck the whole route. Even now some unclear signs had to be improved. We had two groups, following the path in two different directions. In Dobrnič the two groups met each other. Rain was following us, but luckily never reached us. This time we did nearly get lost.

In the afternoon everybody was picked up again by the bus and we went home.

In the evening we had a farewell party for the people who would leave for GA Indonesia.

Possible future actions:

- place dust-pins ?
- place resting banks
- view points with explanation of mountains, villages etc.

- Trekking path has to be maintained.
- Locals have to get used to people passing by. (are they annoyed by it, any problems ? maybe evaluation after a certain time)
- promotion of touristic facilities for the visitors you attracted by the pathway: some place to drink something , some camping place (small-scale), some small scale bed & breakfast.
- information boards in more languages.
- more attractive design/ information in the museum.
- promotion of the path way among potential visitors.
- maybe connection to long-distance walking path through Europe/Slovenia.